

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

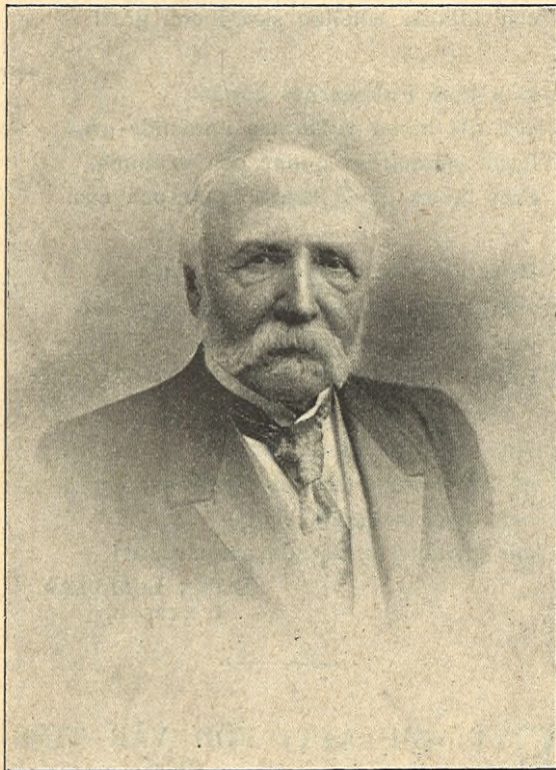
FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:r 25 (808)

LÖRDAGEN DEN 21 JUNI 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRROGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	--	---

SVERIGES OCH NORGES MINISTER I LONDON
GREFVE CARL LEWENHAUPT.

VÅRT MINISTERPAR I LONDON. ETT APROPOS TILL KRÖNINGEN I ENGLAND.

HAR Ni erfarit ödsligheten, ensamheten i en världsstad? Den kan någon gång komma öfver en som en ängslan, en förtviflan. Man är i en öken, oaktadt man befinner sig midt i ett civilisationscentrum. Man är öfvergifven som den skeppsbrutne på en plank midt på oceanen, i trots af att tusen och åter tusen medmänniskor ila förbi en. Ljöde då ur denna hop, i hvilken vi endast kunna se kollektiviteten, därför att ej ett hjärtas slag förnimmas där, en hemlandshälsning, ett vänligt ord på ert språk, då skulle med ens dessa svarta massor, som indifferent vältra upp och nedför gatorna, få personligt lif och ingifva er intresse, ödsligheten skulle förbytas i samkvämsglädje och samhörighetskänsla.

En dag irrade jag kring i London i denna ödslighetsstämning. Det var mig omöjligt att se lif vare sig i människo- eller husmassorna. Jag hade några ärenden att uträtta i Kensingtontrakten. Människorna, jag hade att göra med, talade och svarade men som fonografer, hälsade och rörde sig mer som mario-

netter. Det var odrägligt. Här i trakten hade jag en visit att göra, men jag tänkte uppgifva den, åtminstone till dess min misantropi gifvit med sig och min subjektiva syn på världen tilläte mig se litet lif i den. Icke desto mindre slog jag in på Sloane street och därifrån på den lilla tysta och förnäma Pontstreet, där jag stannade framför n:r 52. Det var här jag skulle göra uppvaktning. Jag ringer.

»Tar hans excellens emot?»

»Jag skulle icke tro det,» svarade lakejen.

Emellertid tar han mitt kort, försvinner på någon minut, återkommer och öppnar dörren till excellensens arbetsrum.

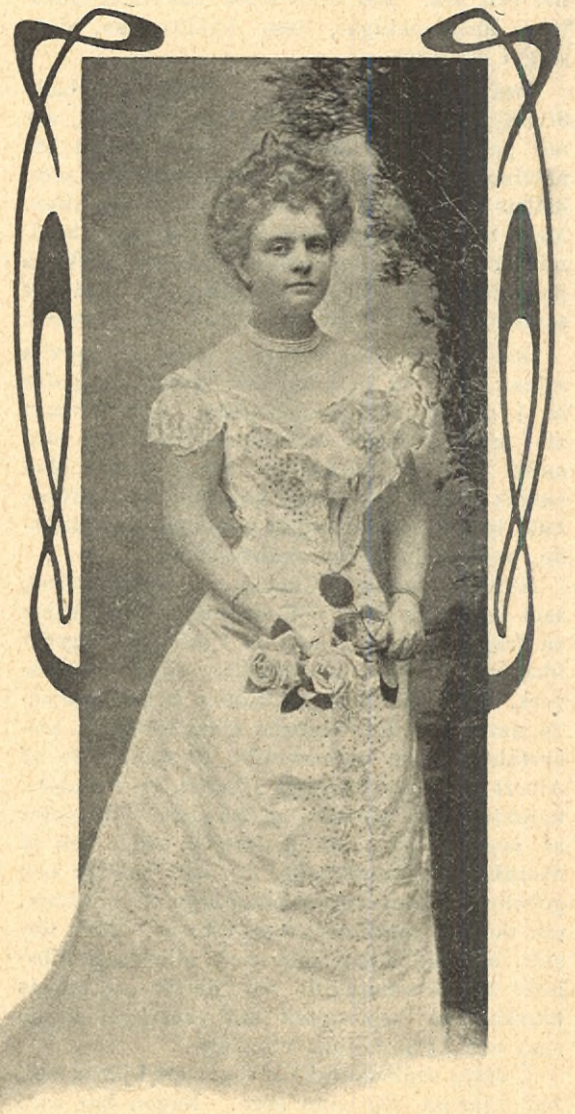
Därinne flammade en stor munter eld på härden, ur ett par ögon, som vänligt fästes på mig, då jag inträdde, lyste uppriktigt intresse, ett »välkommen!» och ett handtag hälsade mig. Det var formeln, som löste mig ur misantropitrollens våld. Från den kalla ödsligheten hade jag inträdt i ett varmt hem, ett svenskt hem.

Förut hade jag endast sett grefve Karl Lewenhaupt vid hvad man kallar officiella tillfällen. Tydligtvis hade han då förefallit mig åtskilligt afmätt och högtidlig. Jag erinrade mig honom på ministerbänken i svenska riksdagen, kort, litet kärft i sina anföranden. Här var han en utomordentligt förekommande, älskvärd, tjänstvillig landsman. Hvarmed kunde han stå till tjänst? Hade jag sett det eller det af Londons märkvärdigheter? Hade jag den eller den introduktionen? Jaså inte! Genast satte han sig ned och skref rekommendationsbref, som för mig öppnade alla möjligheter att fullgöra mitt journalistupdrag, ja, t. o. m. underlättade ombesörjandet af mera enskilda angelägenheter.

Inför så mycken välvilja var det lätt att förstå, hvarför grefven och grefvinnan Lewenhaupt äro så högt värderade inom de kretsar af landsmän i London, hvilka äga förmånen att komma i beröring med dem, och hvarför äldre skandinaviska parisare med sådan saknad tala om den tid, då det grefliga paret hade sitt hem i Seinestaden. Såsom svensk-norsk minister i Paris befäste grefve Lewenhaupt varaktigt sitt namn i den skandinaviska koloniens historia genom den svenska kyrkan vid boulevard Ornano, hvilken hufvudsakligen genom hans intresse och nit kom till stånd. Men tvifvelsutän sätter han mera värde på det märke han och hans grefvinna där lämnat af sin verksamhet i minnesgoda och tacksamma landsmäns hjärtan. Hur ofta har jag ej hört berättelsen om det eller det angenäma minnet inledas med ett: »när grefven och grefvinnan Lewenhaupt voro här!»

Man kan också svårligen tänka sig en salong, där den utsökt fina sällskapstonen så innerligt parar sig med en otvungen, vinnande hjärtlighet som i det nuvarande ministerparets hem i London. Den i de moderna parisalongerna tyvärr allt mer utdöende konsten att kåsera hålles där städse uppe. Grefven, lifligt intresserad för dagens händelser på alla det offentliga livets områden, tillför konversationen ständigt nya uppslag, medan grefvinnsans spirituella, träffande kommentarier förläna den färg och fart.

Grefvinnan Augusta Lewenhaupt, född grefvinna af Virsén, besitter en sällspord intelligens och bildning. Dessa hennes personliga egenskaper bestämma åt henne i lika hög grad

GREFVINNAN AUGUSTA LEWENHAUPT,
FÖDD AF WIRSÉN.

som börd och social ställning en framskjuten plats i londonsocietén, dit hon medfört den parisiska världsdamens obestridda öfverlägsenhet i umgängeskunsten. Hon som hennes man är fäst vid hofvet ej blott genom den yttre ställningen, utan jämväl genom varma ömsesidiga sympatier.

Ingen kunde därför bättre än grefvinnan Lewenhaupt teckna stämningen inom de högsta aristokratiska kretsarne i England med anledning af det olyckliga sydafrikanska kriget, som i det torftigaste liksom i det rikaste engelska hem introducerat de trista gästerna Död och Sorg. Och hon gjorde det med en rörelse, som förrådde en äkta rik kvinnlighet och kom medkänslan att vibrera i mitt innersta. — Den engelska stoicismen, sade hon mig, kan maskera de flesta, äfven djupare sinnserörelser, men att den i längden är mäktigt att dölja äfven öppna, svidande hjärtesår, så att man har svårt att ana deras tillvaro, det har man haft svårt att föreställa sig. Må man kritisera den engelska arméns strategi och bedrifter i Sydafrika — ehuru där blifvit utförda hjältedater af engelska soldater och officerare, hvilka förtjänade antecknas i historien — men må man med djup aktning och beundran buga sig inför det hjältemod, som mödrarna, fäderna, makarne, syskonen lagt i dagen här, då sorgebuden kommit till de engelska hemmen. Detta hjältemod är högre, ädlare, beundransvärdare än det att låta sig nedskjutas af en kula. Betänk, att det numera knappast finnes en engelsk familj, där ej en son, en make, en broder saknas! Och man kan säga, att aristokratien drabbats i oproportionerlig grad i jämförelse med öfriga samhällsklasser. Men aldrig en tröstlös klagan! Detta blåa blod har gjutits för Englands storhet och ära. För detta stora mål tråda familjens förhoppningar, dess lufsintressen, dess sorg i skuggan.

Grefvinnan Lewenhaupts vältalighet hade öfvertygat mig. Det stod klart för mig, att om patriotismen skulle få anses såsom ett patrimonium inom någon af det engelska samhällets klasser, så var det inom aristokratien. Men hennes varma ord hade dessutom kommit mig att inse, hurusom hennes blick på politiska och sociala förhållanden, med ett sammanfattande ord, på *lifvet* är kvinnans.

Och såg jag mig omkring i denna systerbarnsalong, där vi befunno oss, spårade jag där in i minsta detalj husmodern. Det är sant att artisten inom värdinnan hade en stor andel i detta dekorativa mästerverk. Men bakom den konstnärliga smaken, den raffinerade lyxen framskyntade husmoderns ordnande, bevarande, öfvervakande hand.

Hvilken salong! Genom deuxbattongerna, som ledde dit från den magnifika biljardsalen en trappa upp, ser man in i ett rum, ungefär lika spatiöst som en ordinär våning. Konstverk, signerade med samtidens högst beprisede namn, pryda väggarna eller trona på piedestaler. Jag observerade särskildt ett af Albert Edelfelts yppersta arbeten, ett lefvande, karaktärsfullt porträtt af husfrun. Bibeloter af snart sagdt alla historiska stilar och af oberäkneligt konstvärde, dyrbara mattor och gobeliner. Man vore frestad säga ett museum, om det ej framförallt vore ett *hem*. Man förstår, att alla dessa konstverk, alla dessa bibeloter äro sammanförda här, därför att husets härskarinnas velat göra det »koseligt» åt de sina och åt familjens umgänge.

I detta diplomathem klappar ett hjärta, nej, två hjärtan bör man säga. Någon har sagt mig, att vår minister i London är en hårdnackad byråkrat. Rörande hans byråkratism kan jag aflägga ett bejakande vittnesbörd, ty

ingen af de h. m:ts ministrar i utlandet, med hvilka jag haft äran komma i beröring, har för min ringa person gjort sig så stort besvär med skrivelser som grefve Lewenhaupt. Men ingen har heller, så vidt jag kunnat förstå, i detta besvär funnit ett nöje utom just vår minister i London. Han skref så gärna, ja — om jag så får uttrycka mig — han skref af hjärtans lust. Och jag är viss om, att hans »byråkratism» inför hvarje rådbehöfvande landsman skall antaga samma angenäma form. Ty vår minister i London är i botten en god och känslig man.

På denna min personliga erfarenhet har jag fått en bekräftelse genom en berättelse jag nyligen hörde af en bland Finlands mest berömde och om all dess nationella kultur mest förtjänte män. Han var inbjuden en afton i excellensen Lewenhaupts loge på operan i Stockholm, medan grefven ännu var utrikesminister. På en mellanakt säger excellensen, som en stund suttit försänkt i tankar, helt plötsligt till sin finske gäst:

»Jag har i dag läst ett historiskt aktstycke som grep mig djupt.»

»Det rörde kanske vårt land?»

»Ja, mycket nära. Det var ert skilsmässobref från Sverige, som skrefs i Fredrikshamn den 17 september 1809.»

Excellensen reste sig och drog sig mot logens bakgrund. Hans gäst följde efter. Han var nyfiken och ville fortsätta samtalet. Men han fann intet ord, då han såg stora tårar rulla utför den grånade diplomatens kinder.

THEODOR LINDBLOM.

MIDSOMMAR.

NU DALLRA de ljusa nätter
af aftonrodnad och morgonglans,
och öfver daggvåta slätter
går glädjens lätta midsommardans!

Fulländningens timma stundar!
Fullkommandets stora, lysande natt,
då jorden lycksalig blundar
och famnar sin himmels skälfvande skatt!

Ur björkarnes mjuka dungar
sväfvar en vällukt, glad och ljus,
och ut öfver fjärdarne gungar
den svala granskogens dämpade sus.

Och sjön vågar icke andas,
den ligger och stirrar mot himlens blå,
där skymning och gryning blandas
omärkligt medan timmarne gå.

Men efter som natten lider,
bryts spegeln sönder af årors tag! —
en båt öfver vattnet glider
med porlet af splittrade böljors slag.

Ett dragspels toner eka
igenom skogarnes tigande djup
och kastas, svärmodigt veka,
tillbaka mot bergväggens branta stup.

De tystna, — båten försvinner,
och endast den lysande färens band
som silfver på vattnet rinner
och löper skvallrande in emot land — —

Men högt på den mörka logen
dansar folket i midsommardans,
och händer, som nyss fört ploget,
ha majstången prydt med krans vid krans.

På tunga fötter man dansar
med ett allvar som i ett sorgehus, —
men med vajande blåklintskransar
står majstången högt mot natthimlens ljus.

Vårt folk har ej sinne att leka,
det tråder dansen med buttra drag.
Det ser ej det fagra och veka,
som bådars sommarens ljufvaste dag.

Dess röst är dragspelets gälla,
underligt dallrande, ängsliga låt,
som minner om vallkons skälla
och klingar emellan skratt och gråt! — —

Men inne i skogarnes gömma
och ute bland vidderns immande gräs
ligga sommarens andar och drömma,
eller dansa glada kring ängar och näs.

Med jublande stämmor de sjunga
sin glädjehymn till den natt, som går,
och allt det långtande, unga,
i bäfvan som inför ett under står. — — —

Nu dallra de ljusa nätter
af aftonrodnad och morgonglans,
och öfver daggvåta slätter
går glädjens tysta midsommardans! —

ELLEN LUNDBERG
f. NYBLUM.

ETT »GIF AKT» FÖR VÅR TIDS UPPFOSTRARE. MÖDRARNA TILLÄGNADT AF ELLEN.

»**H**URUDAN SKALL min älskling blifva?»
tänker den unga modern, då hon, strå-
lande af lycka, lutar sig öfver den lillas vagga.
Rosiga, leende drömmar draga genom hennes
tankar: lillan skall bli god, älsklig — älskad,
lycklig!

»Hvad skall det bli af min flicka?» suckar
hon, då uppfostrarens kall börjar synas henne
tungt och hennes sträfvanden lönlösa. »Skall
hon kunna blifva god och nyttig?»

Svar på dessa frågor kan blott framtiden
gifva. Men i väsentlig mån bestämmande för

Ett verksamt skönhetsmedel är det nya toilettpreparatet »*Azymolvinaigre*» genom dess inverkan på hudåkommor, ekzem, reformar, finnar, hudrodnader, pormaskar, skäggschamp m. m. Mot *hufvudvärk* och dåsigheit är »*Azymolvinaigre*» ytterst uppfriskande och behagligt. I tvättvattnet och vid bad är »*Azymolvinaigre*» för muskel- och närvsystemet samt för huden utomordentligt välgörande. Tillverkas under läkarekontroll vid F. Pauli's fabrik, Stockholm.

Den friskaste och angenämaste är F. Pauli's ELECTA-Eau de Cologne. Prisbelönt London, Wien, Paris, Köpenhamn, Chicago, Stockholm m. fl. har F. Pauli's Electa-Eau de Cologne tillvunnit sig kännarens odelade bifall.

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

barnets framtid är naturligtvis den riktning, hvori dess uppfostran ledes. Alltså, du moder: skall din önskan för barnets väl uppfyllas, skall din dotter blifva lycklig och värd sin lycka, då må du själf ofördröjligen lägga grunden därtill.

Det är en farlig värld de unga träda in i; just i våra dagar visa sig i lifvet omkring oss förfärliga tidstecken, som kunna komma oss att bäfva för hvad vi härnäst skola upplefva. Tidningarna öfverflöda af de hemskaste nyheter: mord, själfmord, bedrägerier, äktenskapsdramer — sådan är ju ordningen för dagen. Och våra ögon vänja sig, sorgligt nog, vid sådana syner, ja, äfven barnen lära sig att se dem utan fasa — »det är ju så vanligt». De äldre bland oss tänka med en suck på »den gamla, goda tiden», då dylikt hörde till sällsyntheterna. Den gamla tiden var kanske icke alltid god, och ett återvändande till forna förhållanden vore nog ej önskvärdt, om det än vore möjligt, men ett och annat torde vi ha att lära af våra fäder, icke minst i uppfostringsfrågan.

Många äro nog de faktorer, som bidraga till att åstadkomma den låghet, ja, uselhet, som griper omkring sig inom alla samhällsklasser. En af de större är emellertid tvivelsutan föräldrarnas slapphet gentemot sina barn. De unga få växa upp »i frihet», som det så vackert heter — i själfsväld, ville jag hellre säga. Och hvart leder detta? Stundom till laster och brott, i alla händelser till olycka för dem själfva, deras omgivning och hela vårt samhällslif. Något måste göras, och det snart. Men hvad? Vårt hopp står till det släkte, som kommer *efter* oss, men då må vi alla enas om att fostra dem rätt, dessa barn, som en gång skola blifva bättre och lyckligare än vi varit. Icke minst viktig är den kvinnliga uppfostran; kvinnorna äro ju i all synnerhet barnens ledare och undervisare, men de äro, tyvärr, i allmänhet ytterst illa rustade för ett sådant värf.

Huru skall då en flicka uppfostras för att kunna fylla sitt kall i lifvet? Detta må blifva den fråga vi här försöka att granska.

Åtskilliga människor skola gifva den undrande och spörjande det svaret: »Gif hennes själ all möjlig utveckling, gif henne kunskap, lär henne ett yrke, att hon må kunna bryta sig en väg i denna konkurrensens värld; gif henne en plats, passande för hennes begåfning och låt henne komma ut i världen, i kampen för tillvaron. Sedan må hon tränga sig fram så godt hon kan och göra lifvet så dragligt för sig, som det är möjligt.» Andra åter ropa: »Nej, där är ej kvinnans plats! Någon högre intellektuel begåfning äger hon icke; hon må stanna inom hemmets värld. Kokkonst och barnavård skall hon lära sig, allt annat ligger utom hennes befogenhet.» — Båda dessa åsikter innehålla ju någon sanning, men båda äro ensidiga. Men inom oändligt många hem tillämpas i praktiken, ehuru man i teori visst icke vill erkänna det, den meningen, att våra flickor blott behöfva en viss grad af allmänbildning, helst förvärfvad i någon högre flickskola. Denna genomgås dock vanligen icke fullständigt; därtill har man ej ro. Har flickan blott hunnit så långt, att hon fått litet »hum» om åtskilligt, så skickas hon till utlandet för att få en liten smula polityr af allra lättaste slag. Hemkommen igen, föres hon ut i societetslifvet, där hon snart upptäcker sitt lifsmål: att snarast möjligt blifva gift samt att i afvaktan därpå söka öfverglänsa alla andra af sitt kön, icke i sann älskvärdhet och nyttig verksamhet, utan i elegans, behagsjuka och munvighet.

Ja, nog känna vi litet hvar till dessa kvinnotyper, som äro barn af olika uppfostrings-

system. Vi ha sett den emanciperade kvinnan, hon, som visar hvilken misslyckad företeelse kvinnan blir, då hon ryckes lös från hemmets mark; du minns kanske en eller annan kvinna af den förr så vanliga sorten, en, som är hushållerska och ingenting annat. Och se vi icke hvar dag omkring oss dessa ytliga världsdamer, som äro de båda förutnämnda så oändligt underlägsna i verkligt värde.

Vare det långt ifrån mig att vilja påstå, att alla våra kvinnor tillhöra den ena eller andra af dessa kategorier. Visst finnas i vårt land goda, älskvärda, intelligenta kvinnor, hvilka i lika rikt mått äga hjärtats bildning som förståndets samt därmed förena världsvana och fin takt. Men det kan hända, att sådana mödrar uppfostra sina döttrar till att blifva deras fullkomliga motsatser. Och i allmänhet taget få ytlighet och ensidighet alltför ofta göra sig gällande, just i fråga om flickors uppfostran, och ett påpekande däraf torde därför ej vara öfverflödigt.

Det är så vanligt, att barnen, särskildt under sina första lefnadsår, få vara den unga moderns leksaker. Det roar henne att stundtals syselsätta sig med dem, skryta med dem inför främmande, ja, rent af kokettera med dem. Barn hafva snabb uppfattning. De märka ganska snart, att mamma är tämligen ombytlig; att hon icke menar allvar med sina hotelser; att hon inför andra personer skämtar öfver det, som hon i enrum med barnet bestraffar; stundom rättar ett fel, stundom öfverser med precis samma sak. Därigenom minskas naturligtvis moderns auktoritet, och det är häri vi finna första upphovet till det ringa inflytande hon sedan förmår utöfva. Alltså, mödrar: tagen vara på barnens rättskänsla och deras ursprungliga tillförsikt till orubbligheten af hvarje ord från far och mor, och gören detta konsekvent från början! Märker blott den lilla, att straff följer på fel, så sparas kanske många strider och många tårar. Icke behöfver straffet just heller bestå i risbastu och örflar. Nej, tvärtom. Det där häftiga, hårdhända sättet att bestraffa tjänar blott till att väcka trots och rädsla samt som följd däraf osannfärdighet i ord och handling. Ett allvarligt ord gör kraftigare verkan än omilda ruskningar eller slag, och är barnet ännu så litet, att det knappt kan fullt fatta orden, den ogillande blicken förstår det nog. Försök bara, och du skall få se.

Blif dock ej dina barns stränga uppfostrare endast; blif deras vän och kamrat äfven. Ja, just kamrat, t. o. m. lekkamrat! Sådant skadar ej auktoriteten, det blott knyter ännu fastare band af kärlek och förtroende mellan dig och dina små. Särskildt gäller detta om förhållandet mellan mor och dotter. Modern skall vara sin flickas bästa vän och käraste sällskap, men väntar hon med att söka blifva det, ända tills flickan är stor, så är det för sent.

Böra barn få handhafva penningar?

Somliga föräldrar låta dem redan som helt små få göra ganska betydande utgifter, andra åter äro ängsligt försiktiga i detta fall. En allmänt giltig regel kan härvidlag omöjligt uppställas. I detta som i så många andra fall måste hänsyn tagas till barnets anlag, förstånd och urskillning. Då de små verkligen fått en smula begrepp om penningens värde, kanske vid 10 à 12 års ålder, kan det vara nyttigt att låta dem själfva förvalta en måttligt tilltagen handkassa. De kunna ju då skaffa sig smärre förnödenheter, skrifmaterial för skolbruk o. d., utan att särskildt behöfva begära hvart öre. Dock bör man ej försumma att taga reda på hvad slantarna användts till, så att därigenom någon liten kontroll finns öfver vederbörande.

(Forts.)

Kungl. Hofboktryckeriet Iduns Tryckeri Aktiebolag

12 Stora Vattugatan 12

Affärstryck

såsom Aktier, Obligationer, Priskuranter, Cirkulär, Plakat, Affischer, Fakturor, Räkningar m. m. m. m.

FÖRSTKLASSIGT ARBETE!

BILLIGA PRISER!

LITA AF KLINT.

REDAN SEDAN LÄNGE hade vi önskat att med Iduns porträttgalleri få införlifva bilden af henne, hvars namn vi se häröfvan. En öfver tioårig omfattande och erkänd verksamhet som sånglärarinna här i Paris i förening med det förtjänstfulla sätt, på hvilket hon under samma tid utöfvat befattningen som cantatrice i vår svenska kyrka, skulle ock mera än nog hafva berättigat oss härtill. Med den anspråkslöshet, som ofta kännetecknar den verkliga förtjänsten, hade hon emellertid afböjt dessa våra planer.

Långt ifrån att emellertid afstå från vår afsikt hafva vi resignerat, endast afvaktande ett lämpligt tillfälle.

Ett sådant, ett aldeles osökt, hafva vi nu, i det att fröken af K. af republikens president hugnats med *Les Palmes académiques*, en utmärkelse lika hedrande som välförtjänt. Utnämningen, känd redan sedan en månad tillbaka, har emellertid först i dessa dagar blifvit officiellt kungjord.

Det var förliden söndag i vår svenska kyrka. Efter gudstjänstens slut öfverlämnade ministern Åkerman till fröken af K. ordenstecknet jämte diplommet. I ett kortare anförande redogjorde hr ministern för motiven till denna utmärkelse: Den vore dels ett erkännande för nitiskt och gagnande arbete som sånglärarinna vid flere af Paris' offentliga läroanstalter, dels ett vedermäle för den offer- och beredvillighet, med hvilken fröken af K. städse biträdde vid konserter och soiréer i filantropiskt syfte. Till sist uttryckte ock talaren den tillfredsställelse och glädje, med hvilken hela den svenska kolonien toge del af och i sin landsmaninnas och kyrkosångerskas triumf.

Då måhända åtskilliga af Iduns läsare ej äro fullt på det klara med halten af denna utmärkelse, torde ett par små upplysningar vara på sin plats.

Vi vilja då först betona, att *Palmes académiques* är en *orden*, ej en *medalj*. Den instiftades år 1808 och innefattar tvänne klasser. Insignierna, ett par sammanflätade palmkvistar, för första klassen i silfver, för den andra i guld, bäras i violett band. En utmärkt smakfull dekoration, som gör sig utmärkt, den må nu pryda ett frackuppslag eller ett klädningslif! För att få andra klassen, måste man i minst 5 år innehaft den första.

Så väl denna orden som Hederslegionen utdelas visserligen äfven åt damer, men dessas antal är gifvetvis försvinnande litet. Af kvinnliga hederslegionärer finnes endast ett 50 tal, och de, som innehafva »Les Palmes», torde ej öfverstiga 100-talet. Oss veterligt är grefvinnan Casa-Miranda den enda svenska — om vi nu få räkna henne som sådan — som hittills hugnats härmed.

Och nu öfvergå vi till några små biogra-

fiska notiser rörande vår palmkrönta landsmaninna.

Fröken Lita (Charlotte) af Klint är född å Beckstäde egendom på Gotland. Både fadern, öfverste Oskar af Klint, och modern äro döda för länge sedan, och af en rätt talrik syskonkrets återstår endast en syster, gift och bosatt på Gotland. Tvänne bröder, Erik och Gustaf, järnvägsingenjörer, kända som framstående kvartettsångare, torde uppe i Norrland från tiden för norra stambanans byggande äga många vänner.

Fröken Litas redan tidigt utpräglade musikaliska anlag bestämde genast hennes val af *vita genus*.

Efter skolstudierna vidtogo således omedelbart sängstudier. Efter elementära sådana i Visby, sekundära i Stockholm, bedrifvas dessa mera akademiskt i Berlin. Här finna vi henne nämligen i mediet af 80-talet studerande för madame Artot di Padilla.

År 1889 debuterar fröken af K. i Helsingfors som Margareta, en debut, som betecknats såsom särdeles lyckad och som efterföljdes af lika gynnsamma i Carmens och Mignons partier.

Den unga lofvande operasångerskan ställde emellertid stora fordringar på sig själf. Hon ville blifva en artist af kontinental rang, och anseende sig ännu ej hafva lämnat studie-

LITA AF KLINT. ALBIN, PARIS, FOTO.

PRINS GUSTAF ADOLF I SVEA LIFGARDES OFFICERSKÅRS TENNISKLUBB. A. BLOMBERG FOTO

stadiet, flyttar hon år 1890 till Paris, för att ytterligare fullkomna sig. Här sjunger hon för flere af våra mera framstående maestros, bland andra för professor Faure, som ansåg henne för en af sina mera framstående elever.

Men studier äro dyra, framför andra de i sång, och fröken af K:s redan från början ganska begränsade tillgångar togo genom hennes förut omnämnda bröders död slut, och såg hon sig nödsakad att i stället för att själf studera — undervisa.

Det var antagligen ett smärtsamt nödtvång att få uppgifva sina förhoppningar på sceniska triumfer för att i stället framlefa en sånglärarinna ej odeladt angenäma tillvaro.

Men det fanns energi och det fanns resignation, och i denna stund tror jag, att fröken af K. utan allt för stor bitterhet tänker tillbaka på sina grusade operaplaner.

Att vara en sånglärarinna af rang här i Paris, det torde ock uppväga en operasångerskas ofta chimära triumfer.

Men hennes arbete som lärarinna hindrar henne emellertid ej från att rätt ofta låta höra sig offentligt. Vi hafva hört henne i Trocadéro och å andra Paris mera kända konsertestrader.

Sommaren 1900 gjorde hon en turné genom Schweiz och den senaste sommaren tillbragte hon en två månaders mycket lyckad sejour i London. Egendomligt nog har fröken af K. aldrig låtit sig höra offentligt hemma i Sverige! Jo, det var sant, en gång i — Hudiksvall, på en välgörenhetskonsert sommaren 1896.

Nu till sist några ord om fröken af K:s konst. Då jag tyvärr ej anser mig kompetent att yttra mig därom, inskränker jag mig att citera ett par af den mängd uttalanden, som ligger framför mig.

»Sångerskan besitter en ovanligt hög, ren sopran, *genre dramatique*», säger helt kort en fransk recensent.

»En stark, silfverren sopran, i förening med ett ädelt, dramatiskt föredrag,» utlåter sig en engelsk.

»Så fort de första tonerna anslogos, blefvo vi tjusade, sångerskans egentligen obetydliga figur tycktes växa, hennes anlete syntes förklaradt,» skriver den entusiastmerade anmälaren från ofvannämnde konsert i Hudiksvall, som därjämte finner en påfallande likhet mellan fröken af K. och fru Stenhammar, beträffande såväl röst som yttre.

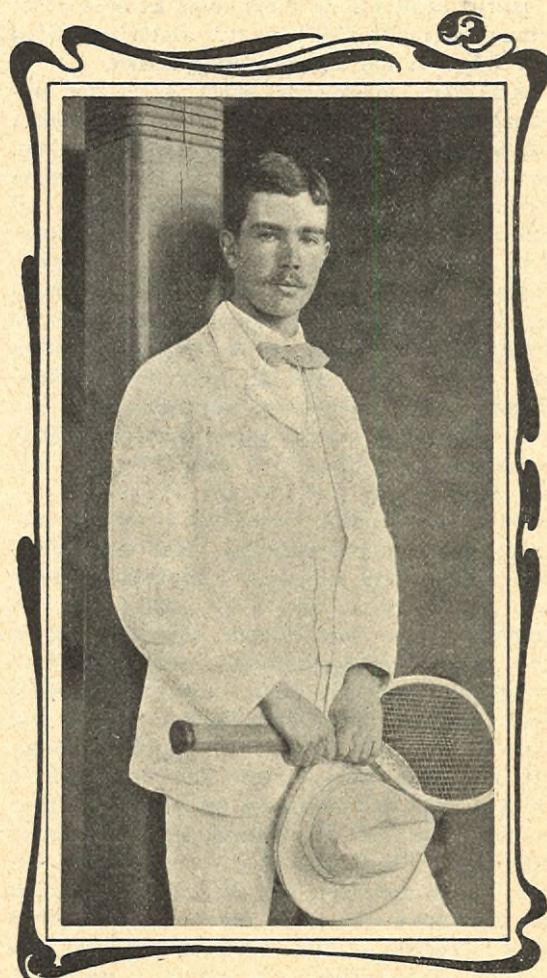
Äfven jag vill komma med en liten blomma, då jag säger, att det verkligen fordras en pastor och en kyrkosångerska sådana som dem vi äga för att söndag efter söndag draga oss ut till dessa *quartiers excentriques*, där vi äro nog olyckliga hafva vår kyrka belägen!

Paris 10 juni 1902.

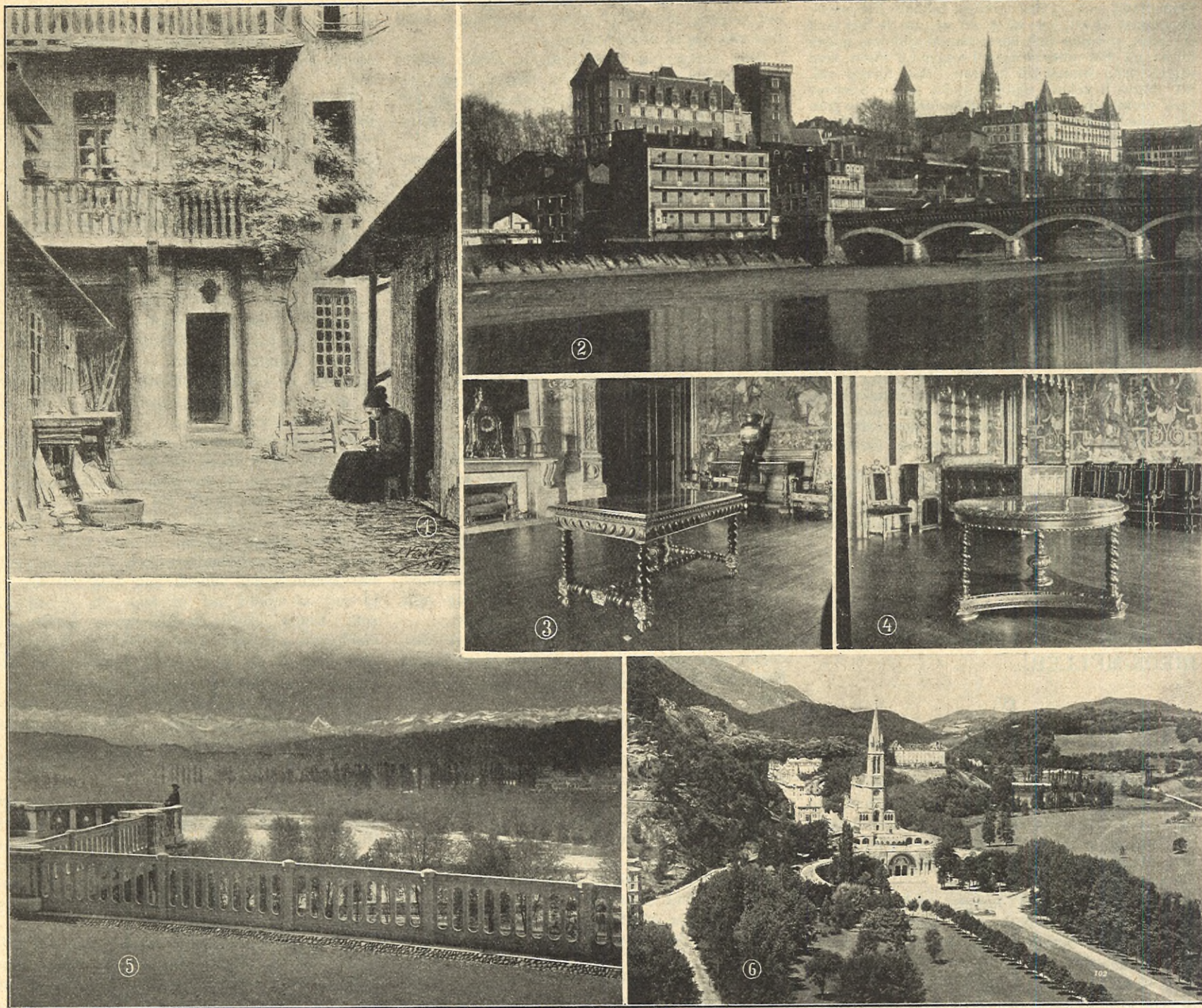
EDV. STJERNSTRÖM.

SKANDINAVIENS ERKÄNDT FÖRNÄMSTA MODEBLAD ÄR IDUNS MODETIDNING.

som för helt år kostar endast 5 kr. för planschupplagan, 3 kr. för den vanliga upplagan.

PRINS GUSTAF ADOLF I TENNISDRÄKT. A. BLOMBERG FOTO.

FRÅN »STAMFADERNS» FÖDELSEBYGD. 1. BERNADOTTESKA GÅRDEN I PAU. 2. UTSIKT ÖFVER SLOTTET OCH HOTELL GASSION I PAU. 3. O. 4. HENRIK II:S SALONG OCH FAMILJESALONGEN I SLOTTET I PAU. 5. UTSIKT ÖFVER PYRENÉERNA. 6. BASILIKAN I LOURDES.

BERNADOTTE OCH BERNADETTE.

HÄR I PAU väntade man att konung Oscar af Sverige-Norge, eller såsom konungen i dessa trakter allmänt kallas »le Roi de Suède» eller rätt och slätt »Oscar de Suède», skulle efter slutad vistelse i Biarritz aflägga sitt sedvanliga besök i sin stamfaders födelsestad Pau, Béarns gamla hufvudstad. I sista stund blef man dock besviken i dessa sina förhoppningar: konungen lät nämligen meddela, att han denna gång af hälsoskäl icke kunde besöka Béarn.

Vi voro således gäckade i hoppet att få se Bernadottes ättling, vår egen konung, i den stad, där stamfaderns vagga stått. Återstod därför att söka upp det, som ännu kunde hafva samband med det Bernadotte'ska namnet.

Skörden blef icke rik, ty vi funno egentligen endast det hus, i hvilket Bernadotte föddes. Det ligger vid den obetydliga gatan »rue Bernadotte» i stadens nordvästra del och synes icke vidare väl vårdas af sin nuvarande ägare. Gatufasaden lämnar en alldeles oberörd och gårdspartiet är icke stort intressantare — i verkligheten. Vi skulle icke heller haft en tanke på att vare sig själfva »knäppa» det eller att söka få någon redan möjligen befintlig fotografi däraf, men slumpen fogade så, att vi på vårt präktiga »hôtel Gassion» blefvo i tillfälle att se en nyfullbordad oljemålning, föreställande just detta gårdsparti. Af denna tafva, hvilken artisten ämnat salubjuda konungen, hade artisten gjort en kopia i sotritning. Vi lyckas

des förskaffa oss denna och kunna således meddela en antaglig, något idealiserad bild af det historiska huset.

Något öfrigt af intresse och i direkt samband med det Bernadotte'ska namnet hafva vi icke funnit, med undantag af de två synnerligen vackra bord med porfyrskifvor, marskalken såsom konung af Sverige och Norge skänkt till Paus väl enda, men synnerligen intressanta historiska minnesmärke: slottet, hvori Henrik IV föddes.

Också knyta fransmännen Pau samman med denne store konungs namn, medan vi svenskar med Pau sammanbinda namnet Bernadotte. Engelmännerna åter se i Pau en luftkurort vintertid af första rang. För alla torde likväl minnet af två för Pau karaktäristiska bilder vara gemensamt: den ena — utsikten från den ofta strida Pauforsens södra strand upp mot de ståtliga byggnadskomplexen på den terrassformade norra stranden — bland dessa huskomplex framstå det gamla slottet såsom representerande stadens forntid, hôtel Gassion dess nutid; den andra — utsikten från denna terrass mot söder öfver den breda och vackra dalgången hän mot Pyrénéernas snötäckta bergskedja vid horisonten.

Hvad man icke minst såsom svensk lägger märke till är Pauforsen, som mycket påminner om Sveriges brusande forsar.

Då vi emellertid aldrig fingo se konung Oscar här i staden, beslöto vi att ånyo upptaga vårt arbete med att uppsöka, hvad som stode i samband med Bernadotte'ska namnet, och hade vi då i brist på annat intet öfrigt att göra än att resa till det

närbelägna Lourdes, den ortografiskt närbesläktade Bernadottes stad.

Bernadotte och Bernadette! Huru olika bärare af så likaljudande namn! Den ene en skarpsinnig karl, den andra en hysterisk kvinna! Båda barn af samma land! Hvilken skillnad i minnesmärken, som rests efter dem! I Pau rätt och slätt ingenting, i Lourdes en hel katolsk kult, som säkerligen är mycket inkomstbringande genom de massor af pilgrimer, som årligen strömma till.

Hvad som i detta vallfärdande förvånar mest, är att det icke äger rum sedan århundraden tillbaka — häri skulle ju en upplyst tid ändock velat se en rimlig förklaring: ett begär att tillfredsställa en viss nyfikenhet — utan endast sedan år 1858, då såsom det kategoriskt förklarar, »den heliga jungfrun, Guds moder» uppenbarade sig för den 14-åriga flickan Bernadette Soubirons i en grotta i de strax väster om staden liggande bergen. Här af har man vetat begagna sig så, att Lourdes i våra dagar är den viktigaste pilgrimsorten i Frankrike. Ett litet källsprång, som icke ger mer än ett 80-tal liter kylslaget vatten i minuten, har man också vetat begagna dels till drickande, till fot- och annan tvagning, dels till bad. Grottan är ordnad till ett slags kapell, dit pilgrimsmassorna ledas att bedja. Drickandet, tvagandet och badandet syntes ske under eller — egentligen — efter akten vid grottan.

Ödet, jag skulle vilja säga: det obliida ödet hade så fogat, att just vid vårt besök i Bernadottes stad några tusental pilgrimer hade anländt så långväga från som från det katolska tyska

Schweiz. Uteslutande syntes de tillhöra de mindre bemedlade och tyvärr mindre bildade klasserna. Sorgligast af allt var dock att se, att de fört med sig män, kvinnor och barn, som af sjukdom måste bäras på bår eller dragas i vagnar i tåget, som utgick från staden till grottan. Man förstår väl, att några stackars sådana sjuka under tidernas lopp verkligen genom exaltation blifvit bättre från det onda, de haft, men oförklarligt synes, att dessa få fall skulle kunna berättiga till de tragi-komiska skådespel, som här utspelas.

I närheten af grottan och på hälleberget ofvannför har efter »den heliga jungfruns» uppenbarelse byggts en praktfull tempelbyggnad, vettande mot staden och med säregna terrasseringar. Dessas betydelse blef oss fullt klar efter mörkrets inbrott, då pilgrimerna åter vallfärdade att bedja vid grottan. Hvarje pilgrim var försedd med ett brinnande ljus, och då dessa tusende af människor, efter att hafva klättrat uppför berget vid grottan, började i ett hart när oändligt tåg slingra sig ned för de från templet sig ringlande nedfartsvägarne, var skådespelet i högsta grad intressant. Allt hvad man hittills sett i den vägen på teaterscenen måste vika, icke minst till följd af den ståtliga elektriska illuminering, i hvilken man klädt tempelbyggnadens alla delar.

Det var dock med en känsla af stort välbehag, hvarmed vi vände Lourdes med dess ohyggligt mörka medeltidsstämning ryggen.

Vid återkomsten till Pau andades vi lättare, och vi gladdes åt att tillhöra den kategori pilgrimer, som föredrager Bernadottes stad framför Bernadettes, då de af hälsoskäl måste lämna den egna fädernebygden.

Pau i maj 1902.

G. S.

KONTURER UR LIVET. AF MARIA RIECK-MÜLLER.

IV.

DET VAR sista aftonen, jag tillbragte hos min vän prästen. Följande morgon skulle jag fortsätta min vandring öfver fjällen till Norge, och vi sutto liksom de gångna kvällarne vid älfkanten, där den strida strömmen — strax nedanför en stenudde — stannade utaf och sakta sugande tillbaka tycktes försjunka i begrundande af sitt eget lopp.

Dessa kvällsstunder komma aldrig att gå ur mitt minne, då under dem ungdomens alla rika händelser och drömmar åter lockades fram ur sina gömslen och gjorde oss gamla människor unga på nytt, medan solen sjönk bakom fjällen och himmel och jord rodnade i juli-kvällens betagande glans.

Denna afton hade dock samtalet så småningom gått öfver på andra områden, och min vän prästen talade om de erfarenheter han haft under sin femåriga tjänsteutföring här uppe i fjällmarken.

Det hade dröjt länge, innan han — sörslaningen — kommit därhän, att han kunde finna sig i lifvet och förhållandena här och ännu längre innan han förstod sig på det inbundna, fåordiga folket.

Nu tänkte han likväl, att han ej komme att söka sig härifrån annat än därtill nödd och tvungen.

»Det är ett sällsamt land och släpper ej, när det engång fått makt öfver ens sinne,» sade han och såg ut öfver vattnet.

»Jag tänkte nog äfven, att du skulle blifva stannande,» sade jag leende. »Du var just lagom af drömmare och friluftsmänniska för att passa in här uppe... Det här roar mig, käre Karl Olof.»

Han stoppade långsamt pipan, som slocknat, och jag fick den ena skildringen efter den andra af händelser här uppför, dels som han själf upplefvat, dels som berättats honom, men hvilka alla bidragit att öka hans intresse för det folk, som blifvit hans. De enda ljud, som bröto tystnaden omkring oss, voro pinglorna från beteshagen och vallhjonens enstaka rop: »Kossa! Kossa! Kossa mi! — — —»

Men plötsligt hördes steg från gångstigen, som slingrade sig längs efter älfbrädden mellan tätta snår af al och gran, och hvilken helt nära den plats, där vi sutto, gjorde en krökning upp till byn.

Det var en högväxt, medelålders kvinna med regelbundna drag. Håret var mörkt och uppsatt i en stor knut högt på hufvudet, som hon bar obetäckt.

Oaktadt de tarfliga kläderna, som liknade dem allmogekvinnorna vanligen bära, fick jag ett intryck af, att hon likväl ej var en af dem.

Hon hade tydligen ej sett oss, och så snart hon kommit utom hörhåll, frågade jag min vän prästen, om hon hörde till folket här.

Jag vet ej, om det var aftonrodnaden eller någon inre rörelse, som gaf honom en högre färg, när han nu vände sig till mig och svarade.

»Jaså, har jag inte berättat dig hennes historia?»

Han satt en stund tyst, försjunken i tankar, ur hvilka jag litet otåligt väckte honom.

»Jag har hvarken sett eller hört talas om henne, men hon intresserar mig.»

»Hm,» kom det långsamt. »Ja, det är verkligen ett sällsamt lif, som denna kvinna genomlevvat. Det är ett sådant människoöde, som jag ville likna vid strömmen här ute.»

Den kommer uppför de solbelysta höjderna och kan ej ana, när den stolt och fri börjar sitt lopp mot hafvet, huru många mörka klyftor, som skola möta under vägen — huru många gånger den skall tvingas tillbaka till sugande dödvatten.

Se ned i det mörka, stilla djupet här, där strömmen går tillbaka mot sig själf och nästan trött tycks lägga sig upp mot land. Det ser ut som om den ville söka sig väg tillbaka mot de ljusa, höga fjällkammarne, där den föddes till lifvet, men den förmår ej mer, den kan endast stanna här invid stranden och blifva till ett stilla vatten.

Den är som ett människolif...»

Min vän prästen strök med handen öfver pannan och fortsatte efter en stunds tystnad.

»Ja, det var om kvinnan här, du skulle höra. För omkring tjugu år sedan fanns här uppe i en af de större socknarne en landthandlare af bondesläkt, som genom kloka spekulationer så småningom samlat sig en förmögenhet, tillräckligt solid och stor att skaffa honom rykte — och namnet Rik-Björk.»

Sina två barn ansåg han vara värda en bättre uppfostran än den han själf fått och sände dem till skolan, sonen till närmaste stad och flickan till den dyraste pension, han kunnat få reda på. Ty hon skulle blifva en fin fröken, mycket för mer än doktors Elisabets och alla andra här uppåt — rika fröken Viktoria Björk.

I pensionen, där Viktoria tillägnade sig alla de färdigheter, som stodo till buds, fick hon äfven en bästa väninna, en verklig fröken med friherrlig krona öfver sitt monogram.

Märta *stolpes hem var ett gammalt utfat-

tigt gods några mil från pensionen, och sedan de bägge flickornas vänskap nästan gjort dem oskiljaktliga, bjöds Viktoria en sommar att tillbringa ferierna där. De voro då båda konfirmerade.

Nästa år förnyades bjudningen till det gamla herresätet, och innan Viktoria den hösten reste hem till sina fjäll, hade förlofningsfirats mellan henne och Märta *stolpes bror, löjtnanten. Rika fröken Björk var en hygglig och förständig flicka, och handlanden Björks pengar var just det, som herr löjtnanten särdeles tvingande behöfde.

På bröllopet, som stod redan under vintern, träffades för första gången de nya släktingarne. Brudens bror, Teodor Björk, var nu en ung herre på ett par och tjugu — och skilde sig ej från andra unga herrar vid den åldern i någon nämnvärd grad — möjligen undantagandes en i ögonenfallande tjock klockedja af guld med en massa berlocker — och en aldrig tom börs.

Han hade ännu ej valt något yrke och tänkte nog i sitt stilla sinne, att han ej kunde hafva det bättre än nu, medan han gick och funderade öfver, hvad han skulle slå sig på. Läsvägen var omöjlig — då han ej hade stått ut längre än nedre sjunde i skolan — och att gå i fars fotspår som landthandlare hade han ej lust till. Far tyckte äfven, liksom han själf, att det ju ej var af nöden att brådska för Rik-Björks son. Under bröllopsfestligheterna hände sig emellertid att herr Teodor blef så lifligt intresserad af en af de nya släktingarna, att han på allvar började tänka på framtiden.

Det var Elin *stolpe, kusin till brudgummen. Hon var en behaglig flicka — tyst och allvarlig med ett ståtligt, nästan sydändskt utseende — men den fattigaste af alla de *stolpeska ättlingarne.

Det är svårt att förklara bevekelsegrunden till alla de omaka äktenskap som ingås, men då Elin *stolpe ett halft år senare som Teodor Björks hustru lämnade sitt förfallna fäderne-gods, tänkte de fleste, att hon hellre blef den rike uppkomlingens hustru än sällskapsdam hos någon gnatig hennes nåd.

Och gamle Rik-Björk gnuggade händerna och tyckte, att han hade heder af sina barn. Han nästan kände det som om han själf hörde till det fina adelsherrskapet och började fundera på, om det ej vore lämpligt foga »krona» till sitt tarfliga namn — Björkkrona — det lät bra och kunde passa en man, som kommit sig så pass högt upp som han.

Men först köpte han ett bra hemman intill sitt eget och lät där uppföra en herregårdslig byggnad med veranda och trädgårdsanläggning som bröllopsgåfva till sin son och hans hustru — född *stolpe. Det var nu afgjort att Teodor Björk skulle blifva possessionat till en början. Sedermera finge han ju — om lusten kom — börja med egna affärer...

Emellertid fick ej gamle Björk länge glädjas öfver sina barn och deras fina förbindelser. Ett halft år sedan Teodor med sin unga hustru flyttat in i den nya herrgårdsbyggnaden, kom det en morgon bud ner ifrån handelsboden, att patron var död. Han hade under natten fått hjärtförlamning.

Sedan det rätt betydliga arvet delats och allt var ordnad efter Rik-Björk, såldes handelsboden — då unge herr Teodor fann, att de godt kunde lefva på räntorna, hvilket var betydligt bekvämare och säkrare än att fortsätta med affärerna.

Det började lefvas stort på den nya herrgården, som döpts till Björkeborg, och det sporades vidt om alla de olika sätt, hvarpå gamle Rik-Björks sparade förmögenhet förslösades.

Det talades äfven om att fru Elin gjorde allt hvad hon kunde för att hålla tillbaka, när

Fördelaktig liförsäkring för kvinnor.

Lifförsäkrings-Aktiebolaget

De Förenade.

Stockholm.

Stiftadt af bolagen *Skandia, Svea, Thule, Victoria och Skåne.*

Lifförsäkring utan läkareundersökning!

Delaktighet i bolagets öfverskott!

Premiebefrielse vid oförmåga till arbete!

Särskilda dödlighetstabeller äro upprättade för kvinnor, hvarigenom premierna kunnat sättas lägre än för män.

Formulär till ansökningshandlingar jämte prospekt tillhandahållas af agenter och ombud samt efter rekvisition från denna tidnings expedition.

det blef fråga om festligheter och annat som herr Teodor utfunderade i egenskap af kapitalist. — Men detta hade snarare motsatt verkan. — Det var hans pengar, och hade hon intet att säga om dem annat än tacka och taga emot.

Redan då hade hon nog börjat tänka öfver rikedomens ibland tvifvelaktiga lycka — och ej utan bitterhet — sedan hon såg, huru Teodor under sitt sysslolösa, nöjesjaktande lif så hängaf sig åt ett vaknande spritbegär, att han inom kort skulle vara obotlig drinkare.

När deras andra barn föddes, bad hon, att han måtte inskränka de dyrbara lefnadsvanorna, för att barnen ej en gång skulle stå medellösa.

Han skrattade blott — och på Björkeborg hölls det åtta dagar senare ett barnsöl, hvars ståt och öfverflöd sedan talades om vidt i trakten.

Men två år efteråt — då hade unge Björk börjat spekulera i skog för att förstärka det hopsmåltande kapitalet — blef det med ens slut på festerna på Björkeborg.

Rik-Björks son var ruinerad.

Sedan allt säljbart gått på auktion och fordringsägarna fått sitt, blef det så mycket öfver, att Teodor i en grannsocken kunde köpa in en halft förfallen stuga med så stor jordlott, att den födde en ko och ett par getter.

DUPRÉS: SKOGSINTERIÖR.

Och nu började en tung tid för Elin — tyngst, emedan hon stod ensam i sin kamp för tillvaron. Med en man, som använde hvart öre han kom öfver till spritdrycker.

Vägfärande från dessa trakter kunde berätta om en liten grå stuga med en skylt, på hvilken stod: Kaffe, läskedrycker och karameller. Det var Björks stuga, där hustrun genom att sälja åt förbigående sökte skaffa sig förtjänst.

Hon satte sig in i allmogekvinnans sysslor och arbetade så, som fattigt folk måste arbeta, medan mannen oftast sof, när han ej var tvungen att sköta den lilla jordlappen eller hugga ved.

Af den forna fröken *stolpe fanns ej kvar mer än den värdiga hållningen. Det mörka håret hade vid tinningarne blifvit gråsprängdt och omkring munnen syntes skarpa linier.

Det sades att folk ibland sett henne stå vid älfkanten med sina barn och stirra så underligt ned i vattnet, att man tänkte hon hade ondt i sinnet. Men ingen hörde henne klaga eller säga ett hårdt ord till mannen.

Så småningom blef det likväl för svårt för henne att ensam skaffa det nödvändigaste. En vår måste för andra gången allt säljas på auktion och nu måste de flytta in hos andra — och Elin tvingade sig att skriva till Teodors syster med bön om hjälp.

Men — när svaret kom med en mindre pänningsumma — var Elin änka.

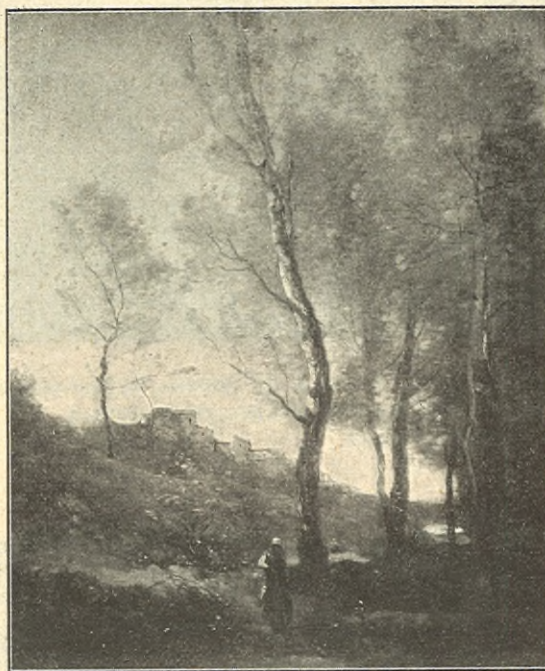
Teodor Björk hade dött en natt af hjärtför-lamning, liksom gamle Rik-Björk.

Somliga sade att det var af sprit. — —

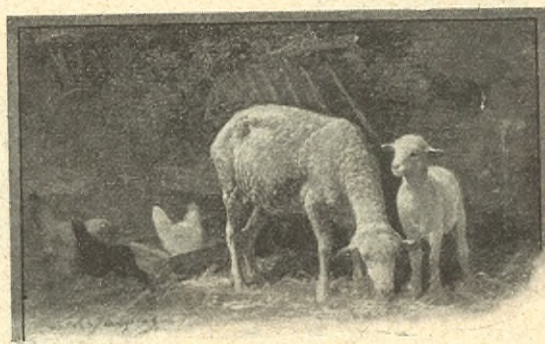
NÅGRA AF DE FÖRNÄMSTA TAFLORNA I
KONSUL HEILBORNS TILL NATIONAL-
MUSEUM DONERADE SAMLING.

CHENILLARD: SLUT PÅ FASTAN!

COROT: SKOGSINTERIÖR.

JACQUE: DJURSTUDIE.

Här gjorde min vän ett uppehåll, medan han stoppade en ny pipa.

»Men hennes släktingar — kunde de ej hafva

hjälpt henne — förmått henne till skilsmässa?» frågade jag.

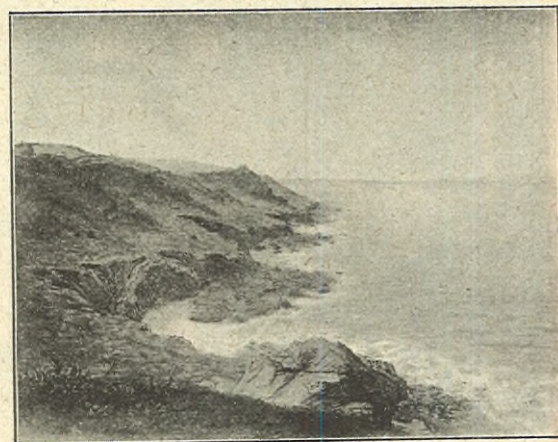
»Hm, det var som om hon ej fanns kvar i deras minne längre, och hon ville ej heller göra sig påmind. Att lämna mannen vet jag hon ej ens tänkte på...»

»Och nu» — fortsatte han — »kom kanske den lugnaste tiden för henne, sedan hon blef gift. Hon flyttade hit till socknen, där ingen kände henne — det är kanske två år sedan. När du går vägen västerut i morgon, ser du att det står: Hembageri öfver dörren till en röd stuga i utkanten af byn.

Där bor hon med sina barn och har under dessa år arbetat och hushållat så väl, att hon aldrig behöft anlita någons hjälp...

Omkring stugan har hon börjat anlägga en trädgård för köksväxter — här uppe förstå de sig föga på sådant — och tror nu, att hon äfven genom detta skall få en inkomst... Hon har många gånger sagt mig, att hon aldrig skulle vilja vända åter till sin familj — och skulle aldrig kunna känna sig hemmastadd i sina forna förhållanden. — — »Min släkt och mina vänner skulle ej känna igen mig. Jag har blifvit omformad af lifvet och känner mig knappast själf.»

Så säger hon. Men jag skulle vilja tillägga» —

MILLET: KUSTPARTI FRÅN NORMANDIE.

slutade min vän prästen — »att denna kvinna i sin hemmaväfda klädning synes mig vara så verkligt fin, att hela den förnäma slakten kunde hafva skäl att böja sig inför henne.»

*

Denna historia om ett människoöde, som jag försökt återgifva med berättarens egna, enkla ord, har just nu af en särskild orsak så lifligt kommit mig i minnet.

Det var, när jag för ett par dagar sedan i tidningen läste under rubriken vigde: Kyrkoherden Karl Olof Dahlin och Elin Björk, född *stolpe.

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN NY KONSTSKATT i vårt Nationalmuseum är den samling taflor af franska mästare, tillhörande den s. k. Fontainebleauskolan, som af affidne konsul Heilborn donerats till museet.

Samlingen innefattar aderton konstverk, däribland några första rangens dukar af Millet, Corot och Dupré. Den förstnämndes kustparti från Normandie, som vi här afbildat, är en utsökt friluftskildring från den franska kusten, och hvad beträffar de likaledes i dagsnumret reproducerade skogsinteriörerna af Corot och Dupré, äro de små pärlor af lyrisk landskapsskildringskonst.

Samlingen omfattar i öfrigt smärre saker af Jacques, Baron, Chenillard, Claude och Borgue.

*

STUDENTTÅGET TILL KRISTIANIA 1852. Det första nordiska studentmötet ägde rum i Kristiania sommaren 1852 och utgjorde inledningen till den förbrödring, som sedan vid olika tillfällen

ägt rum mellan den nordiska universitetsungdomen.

De kvarlevande deltagarna i denna minnesrika färd, svenskarne i Stockholm och norrmännen i Kristiania, samlades en dag i förra veckan, de förra å Hasselbacken, de senare å Holmenkollen, till firandet af femtioårsminnet, och är det af denna anledning

FRÅN 50-ÅRSFIRANDET AF STUDENTTÅGET TILL KRISTIANIA 1852. 1. FRÅN DE NORSKA DELTAGARNES FEST PÅ HOLMENKOLLEN. N. SKARPMOEN FOTO. 2. DE SVENSKA DELTAGARNES MIDDAG PÅ HASSELBACKEN. A. BLOMBERG FOTO.

vi i dagsnumret meddela ett par gruppbilder af de nu i lifvets strid grånade studenterna.

ETT FOLKHÖGSKOLEJUBILEUM. I dessa jubileernas tidevarf, då små som stora bemärkelsedagar högtidlighållas med feståtande och ordgrannlåt, kan det ej vara ur vägen att påpeka en minnesfest, som ej varit af det bullrande utåtvända slaget, utan ett högtidligt och enkelt begående af en andlig odlingsgärning, som under tre decennier låtit frön till upplysning falla bland folket i våra Mälarbygder.

Vi syfta på den i Södermanland belägna Åsa folkhögskola, hvilken för ett par veckor sedan frade minnet af sin 30-åriga tillvaro och från hvilken läroanstalt vi af denna anledning meddela ett par vyer i dagsnumret.

De gångna trettio åren ha för Åsa folkhögskola inneburit tider af hård kamp mot fördomar och tröghet, liksom för folkhögskoletanken i allmänhet i vårt land, innan man rätt fick upp ögonen för allt godt den innebar.

Dr P. A. Levin, hvilken med entusiastens glöd för sin sak var en bland dem, som ifrigast verkade för att den södermanländska folkhögskolan skulle komma till stånd, yttrade i ett föredrag för trettio år sedan de ord, som vi här nedan citera:

»Det är för tidigt att införa folkhögskolor, säger man, folket är ej ens i sitt medvetande därtill moget, man önskar i första rummet slöjdsolor och dylikt. Eftertanken svarar: Det förnumstiga ordet för *tidigt*, de obotfärdiges älsklingsfras i alla tider, känner och erkänner jag ej inom andens

område. Det kan aldrig vara för tidigt att bli en vettig, god och kunnig människa. Men väl finnes ett betydelsefullt uttryck i de tvänne orden för *sent*. Den som säger åt en annan: det är för tidigt att göra folk af dig, att upplysa dig om meningen af din tillvaro m. m. — denne är i sanning att betrakta som den andres dödliga fiende

FRU LILLY CADIER. ÖFVERDIREKTÖR JOHN MAY.

eller förrädare. Ingen människa och intet folk mogna någonsin för hyfsning, förrän tillfälle att kunna hyfsas erbjudes dem. Hålles detta tillfälle undan, så äro fortfarande råhet och okunnighet lika gifna, som att solen ej kan skina i skuggan.»

Man finner bakom dessa ord den gamle upplysningskämpens hjärteslag.

Efter de många kampåren har skolan numera nått en befästad ställning, och som ett bevis på dess utveckling må betonas, att den sist framprungna grenen af Åsa folkhögskolas verksamhet är den *kvinnliga folkhögskolan*, som öppnades år 1894.

LILLY CADIER, den förra innehafvarinnan af Grand Hotell härstädes, afled nyligen i Köpenhamn i en ålder af 70 år.

Född i Narva af en gammal svensk släkt, kom hon, sedan hon växt upp, till Petersburg i excellensen Dashkoffs hus, och då denne utnämndes till sändebud i Stockholm, åtföljde hon 1853 hans familj till Sverige. I excellensens hem blef hon bekant med sin blifvande make Regis Cadier, skaparen af Stockholms Grand Hotell. När Cadier dog 1890, kunde han öfverlämna sitt verk i de bästa händer, nämligen åt sin hustru, som med aldrig sviktande mod och energi varit honom behjälplig att leda och utveckla det stora etablissemanget.

År 1897 lämnade fru Cadier sin sträfsamma post och flyttade ut till Bergshamra för att njuta en välförtjänt hvila efter ett verksamaste lif.

Till sin personlighet var den nu bortgångna särdeles vinnande och intagande med enkla och flärdfria vanor samt utprägladt sinne för ordning och pydlighet. Själ var hon utrustad med artistisk talang, hvilket äfven spordes i de stundom mycket konstnärliga arrangemangen vid festliga tillfällen i hennes hotell. Hon talade franska, tyska, ryska och svenska som en infödd.

Närmast sörjes den bortgångna af en son samt tvänne döttrar, den ena gift med ryttmästaren vid Skånska dragonerna S. Wennerberg, den andra med garfveriägaren E. W. Lundin.

ÖFVERDIREKTÖREN

JOHN MAY. K. mt har till öfverdirektör för riksförsäkringsanstalten förordnat kamreraren i försäkringsaktiebolaget Fylgia John Gustaf May från den 1 september tills vidare intill utgången af år 1903.

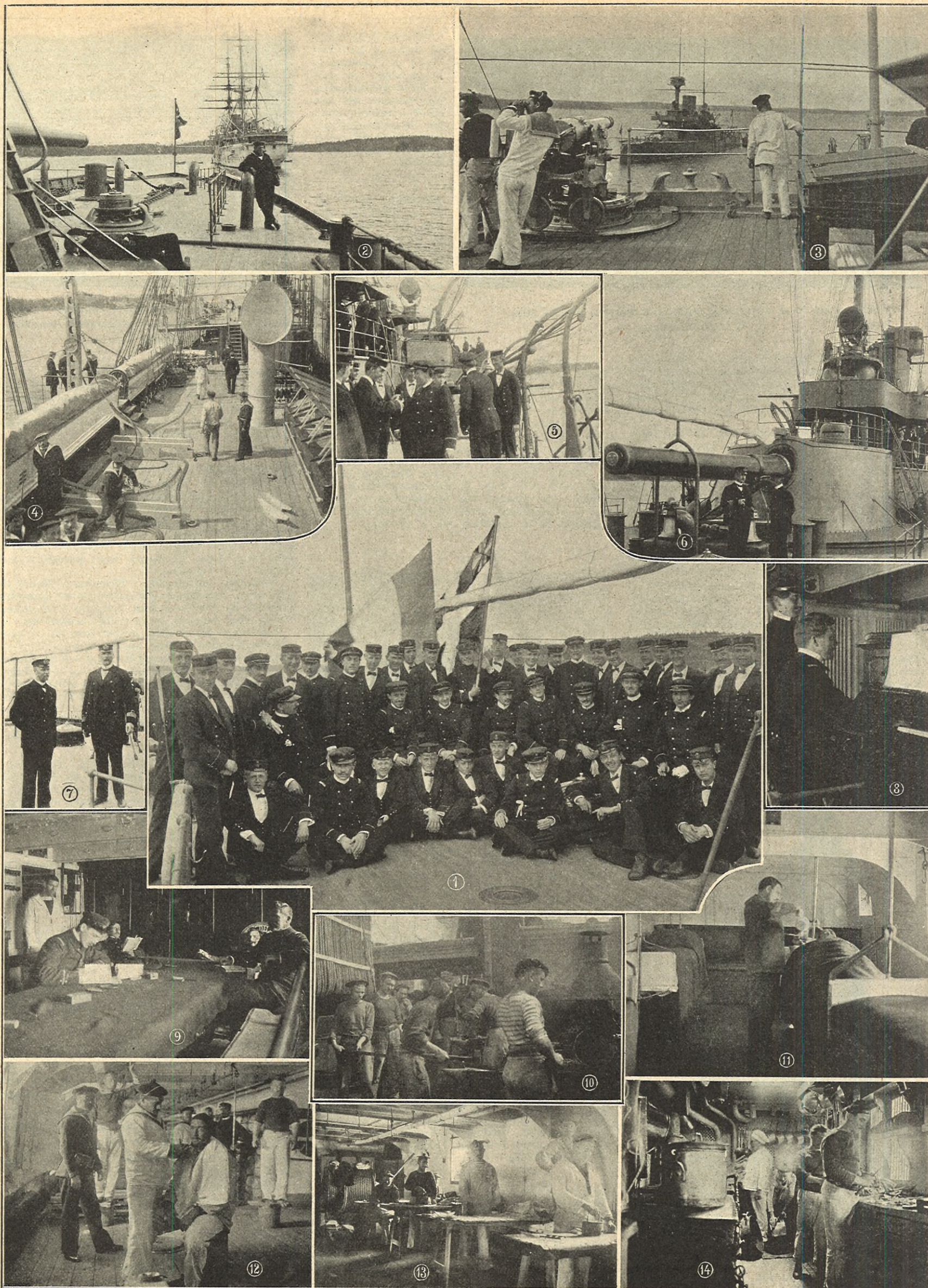
Öfverdirektören May är född den 3 nov. 1860. Efter avslutade skolstudier genomgick han 1876—77

FRÅN ÅSA FOLKHÖGSKOLAS 30-ÅRSFEST.

1. VY AF SKOLAN. 2. KRANSBINDNING.

MARIA WERNER FOTO.

FRÅN DE FRANSKA KADETTERNAS BESÖK I STOCKHOLM. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

1. »EN SVENSK-FRANSK UNION». SVENSKA OCH FRANSKA KADETTER SAMLADE KRING PRINS WILHELM UNDER DE BÄGGE LANDENS FLAGGOR Å ODENS ARTERDÄCK. 2. FRANSKA KADETTFARTYGET DUGUAY TROUIN PÅ FJÄRDEN UTANFÖR SALTSJÖBADEN. VY FRÅN ODEN. 3. PANSARBÅTEN ODEN. VY FRÅN DUGUAY TROUIN. 4. PÅ DEN FRANSKA ÖRLOGSMANNENS DÄCK. 5. DE FRANSKA KADETTERNAS AFSKED FRÅN ODEN. 6. PÅ ODENS DÄCK. 7. ODENS CHEF, KOMMENDÖRKAPTEN GUSTAF DYRSSEN, OCH SECOND, KAPTEN FRIH. U. C. KSON SPARRE. 8—14: SCENER FRÅN LIVET OMBORD PÅ DUGUAY TROUIN. 8. EN MUSIKSTUND. 9. »BREF TILL HEMMET». I OFFICERARNES GUNIUM. 10. I SKEPPSMEDIAN. 11. I SUIKBRUMMET. 12. HOS SKEPPSÄPPAREN. 13. »RIJACKORNA» STRYKAS. 14. I KÖKET.

FRÅN HÖNS- OCH BIUTSTÄLLNINGEN I LIDKÖPING 13—14 JUNI.
W. LINDHE FOTO.

Schartaus praktiska handelsinstitut och anställdes sedan på direktören Eugène Samsons försäkrings-agentur, där han blef i tillfälle att praktiskt sätta sig in i alla olika försäkringsgrenar. Den 1 oktober 1881 erhöll han anställning i olycksfallförsäkringsbolaget Fylgia.

I försäkringsverksamheten har hr May lagt huvudvikten vid det praktiska. Detta har i all synnerhet kommit till uttryck i de talrika och värdefulla bidrag han lämnat till försäkringslitteraturen och i hans inlägg i försäkringsföreningens förhandlingar. Af Försäkringsföreningen och Lif-försäkringsinspektörsföreningen har May varit en mycket aktiv medlem och genom föredrag öfver olika ämnen har han, särskildt i den förra föreningen, kraftigt bidragit att vidmakthålla intresset för olycksfallförsäkringen, hvarom föreningens förhandlingar och tidskrift lämna talrika vittnesbörd.

Äfven utom försäkringsverksamheten har öfverdirektören Mays förmåga tagits i anspråk för makt-påliggande uppdrag, bl. a. i ett flertal industriella företag. I hufvudstadens musiklif har han gjort en värderad insats. I slutet af 80- och i början af 90-talet var M. sekreterare i Filharmoniska sällskapet och sedan 1899 är han sekreterare i Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande. Säsom sådan anordnade han den under konungens närvaro i Paris gifna svenska orkesterkonserter i Trocaderopalatset under senaste världsutställning, hvilken konsert såsom bekant lände det svenska namnet till stor heder och den svenska utställningen till mycken nytta.

DEN I DAGARNE AFTÄCKTA SVEASTODEN AF THEODOR LUNDBERG I KUNGL. SLOTTETS VÄSTRA TRAPPUPPGÅNG.

Öfverdirektören May är sedan år 1900 rid-dare af Vasaordens första klass. Af speciella fackutmärkelser må nämnas, att han såsom mångårig agent för lif-försäkringsaktiebolaget Nordstjernan innehar dess silfver-medalj.

*

PRINS GUSTAF ADOLF är, liksom sin höge fader, en synnerligen intresserad och skicklig tennispelare. I den lawn-tennisklubb, som bildats inom Svea lifgardes officerskår, intager prins Gustaf Adolf en ledande ställning och deltagar flitigt i turneringarna.

Under en serie tennistävlingar, som i dessa dagar afhållits i tennispalatset vid Sturevägen, har vår fotograf blifvit satt i tillfälle att taga de bilder från Lifgardets officerskårs lawntennisklubb, som pryda dagens nummer. Den första bilden återger prins Gustaf Adolf i tenniskostym och på den andra synas de i turneringen deltagande officerare, hvilka från vänster till höger äro löjtnanterna J. Nauckhoff och R. v. Horn, kapten H. G. Thorell, löjtnanterna greve Hamilton, H. Cederschiöld, N. v. Bahr, E. Edholm och H. Reuterskiöld. De sittande äro löjtnanterna B. Burén och A. Lagerberg, prins Gustaf Adolf samt löjtnanterna E. Adlersträhle och G. Östberg.

*

WARBERGS NYINVIKTA STADSHUS.

WARBERGS NYA STADSHUS, som desslikes skall inrymma stadens hotell, är nu färdigt, och torde väl få räknas till den lilla kuststadens mest framträdande byggnader. Hotellet, hvilket kommer att innehafvas af hr Nils Palm, förutvarande hofmästare å Grand Hotell i Stockholm, räknar ett 50-tal resanderum, inredda med all nutida hotellkomfort, och det vill ju inte säga så litet. — Vår exteriör af byggnaden skänker våra läsare ett begrepp om palatsets stil och dimensioner, hvilka med hänsyn till stadens omfång ge ytterligare bevis för den svenska benägenheten att slå på stort

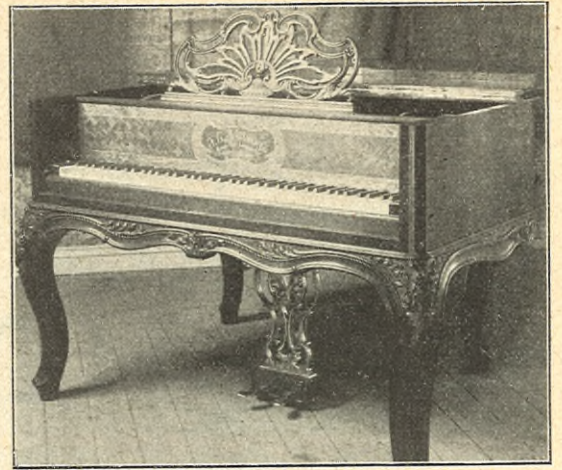
*

KUNGL. SLOTTETS NYASTE prydnad är den i dagarna aftäckta, af konungen beställda och af bildhuggaren Th. Lundberg utförda statyn »Svea», som vår läsare återfinner afbildad i dagsnumret. Densamma är placerad i kungaborgens västra trappuppgång.

Det af konungen med särskildt intresse omfattade dekoreringsarbetet af denna del af slottet kan härmed i sina hufvudpunkter anses afslutadt. Som bekant har h. m:t för västra trappuppgången förut låtit utföra Julius Kronbergs tre stora plafondmålningar, Nicodemus Tessins byst af John Börjesson samt gruppen »Vägen och stranden» af Th. Lundberg.

*

EN PRAKTFLYGEL, som utgör ett vackert prof på den svenska pianofabrikationens höga ståndpunkt, har i dagarne utgått från J. G. Malmsjös pianofabrik i Göteborg. Flygeln, hvars stomme är utförd efter ritning af slottsarkitekten Agi Lindegren i Ludvig XV:s stil, är beställd af svenske ministern i Paris A. Åkerman och afsedd för svensk-norska legationshotellet i Paris. Det praktfulla instrumentet har en synnerligen vacker, fyl-

FLYGEL FRÅN J. G. MALMSJÖS PIANOFABRIK I GÖTEBORG, BESTÄLLD FÖR SVENSK-NORSKA LEGATIONS-HOTELLET I PARIS.

lig och sångbar ton. Grundträet är bok, betsad mörk, och å sargen liksom å locket äro inlagda en hel del vackra dekuperingar af rosenträ m. fl. träslag, dels i parkettering, dels i mönster af kungliga kronor. Å locket är infattadt svenska riksvapnet i dekuperingsarbete.

*

FÖRENINGEN FÖR KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT. Som Iduns läsare redan veta konstituerades en förening med ofvanstående namn i Stockholm 4 juni i år. De 15, förut omnämnda styrelseledamöterna hafva nu inom sig valt ordf. fru Emilia Broomé, v. ordf. fru A. M. Holmgren, tvänne sekreterare fl. kand. Alexandra Skoglund och frkn. Anna Lindhagen samt kassaförvaltare frkn Sophia Gumaelius.

Anmälan om inträde i föreningen sändes till frkn Anna Lindhagen, Valhallavägen 49, jämte årsafgiften 50 öre, som kan erläggas i frimärken. Namn, titel och adr. torde tydligt utskrifvas.

Så långt ha vi alltså hunnit som till en egen rösträttsförening. Mätte nu Sveriges kvinnor visa liflig tillslutning till denna förening och därigenom taga det första lilla steget mot det stora målet — kvinnans politiska rösträtt — om hvilket Geijer säger: »det vore orimligt att hålla i medborgerligt omtydighetstillstånd kvinnorna, hvilka just skola uppfostra medborgare till mydighet.»

A. M. H.

*

KVINDESAGSMÖDET i Kristiania. Till delegerade vid detta möte sänder F. Br. Förb. frökarna G. Adelsborg och L. Dahlgren, Kvinnornas Nationalförbund doktor Ellen Sandelin och fröken Hulda Lundin, Kvinnoklubben ordf. fröken Hanna Anderson och fru A. M. Holmgren, Fören. för kvinnans politiska rösträtt fru S. Boström och fru A. M. Holmgren.

Anmälan till mötet kan fortfarande sändas till Fred. Brem. Förbundet Stockholm jämte mötesafgiften 5 kr.

EN KONSTNÄRSSAGA. SKISS AF NEAGA.

Motto: »Ni proklamerar friheten, d. v. s. obundenheten, hvilket jag kallar ärlighet».

DET VAR en gång en konstnär. Han kunde hugga de underbaraste saker ut ur den kalla marmorn. Inom honom slumrade rika krafter — mäktiga, djupa ådror till det goda och sköna. Men starkare än allt annat fanns kraf inom honom, som han kallade ärlighet. Det var hans lifsmål, hans sträfvan, hans dyrkan. Det var hans längtan och hans begär. Hans sköld och hans vapen.

Men nu hände det så, att den unge konstnären lefde och andades just i en värld af idel falskhet. Hvilket gjorde, att han drog ihop sig liksom snigeln i sitt skal, trodde på ingen, förkväde det fria, ljusa, glada, som skulle burit hans lefnadsfilosofi uppe, trefvade sig försiktigt fram med bittert och hårdt misstroende.

Det var så lätt att förstå detta, så enkelt

att tyda för den, som ville blicka djupare. Det var bara hans vackra sträfvan mot sanningen, som hade gjort honom sådan. Till det inre var han ännu som ett barn, munter och glad och lifslustig, men — det vågade han aldrig visa.

Emellertid var han konstnär och fann sin glädje uti att skapa. Och skönare än allt annat hade han format ett af blocken till en ung kvinna. Det var själfva idealet och han älskade henne. Hon var sann! Hon dolde intet. Hon var klar och ren och öppen. Till henne gick han med all den längtan, som bodde inom honom. Sorg, glädje, vemod, undran — allt bar han fram till henne och fann — förståelse. Ja, ty hans kärlek hade framkallat att hon förde ett slags hypnotiskt drömlif i hans tillvaro. Då han sade: »tala», talade hon och då han tystade henne, teg hon. Sade han: »skratta», så skrattade hon och trädde hans håg till strängaspel, såsom den ofta gjorde, då ljöto ljuft smekande ackord för hans öron och söfde hans sinnen till ro. Så var allting godt och väl.

Dock — det skulle komma en dag, då konstnären kände, att en sten likväl blott var en sten och då saknaden efter själen betog konstverket all dess skönhet.

Det var högsommar. Solens guld låg öfver jorden. Harmoniskt böljande för den svala morgonbrisens höjde sig trädskronorna mot en molnfri himmel. Ur sina gröna vaggor tittade fågelungarne fram med gladt jubel.

Midt på vägen, utan att väja och utan att rygga, med höguret hufvud och säkra steg, gick en man.

Det var konstnären, som — glömmade all försiktighet — drog ut i lifvet att söka sig en hustru.

Med oemotståndlig häftighet hade det vaknat, detta nya kraf, som kom honom att springa upp med så plötslig dödskraft.

*

Det var en gång en ung kvinna. Hon hade också konstnärsblod, som gick i heta, sjudande vågor. Hon satt i sin kammare och diktade om lifvet — detta lif, som hon visste vara så inveckladt, fast det tycktes te sig enkelt nog för henne i hennes tysta kammare. Men hon kände det, ty hon hade varit ute och pröfvat det; — länge kastats hit och dit utan att egentligen förstå det — förrän en verkligt stor och mäktig känsla plötsligt — likt en jätteväg — lyft henne högt upp på sina starka armar och varsamt åter satt henne ned vid den strand, där hon nu diktade och drömde. Rikt hade hennes lif varit i många fall, fattigt i andra. Men så underbart fogas ju lifvet: att utan fattigdom finnes ingen rikedom. Och aldrig tyckte hon sig ha förstått detta klarare än just nu.

Hon hade också ett lifsmål; ett lidelsefullt kraf på lyckan och lifvet. Hon kallade det frihet! Genom frihet — andlig och personlig — till utveckling och förändring. Frihet i håg, i ord, i handling; frihet i tanken, viljan, känslan; frihet till det yttre, som till det inre; — så — endast så — trodde hon att människan kunde nå sin fullkomning.

Och sitt ideal hade hon format därefter. Drömmare och konstnär, men utan skaparevilja och härskarelynn; tänkare och människovän, utan fruktan och utan vekhet; fri och ädel i tänkesätt, förstående och öfverseende, ärlig, högsinnad.

Härligt, härligt skulle det vara att stiga uppåt hand i hand med en sådan man. Hvilken underbar samklang! Tvänne viljor — en vilja. Tvänne lif — ett lif. Tvänne mål — ett mål. Svårigheten låg blott uti att finna honom; så trodde hon.

Det var marknaden. Handeln gick med lust och lif ur stånd i stånd. Det var stim och støj

SCEN UR »SOLSTRÅLEN» PÅ DJURGÅRDSTEATERN: LOLA WINTER (FRU EMMA MEISSNER) OCH HANS VON LIEBENBURG (HR SCHÜCKER).

A. BLOMBERG FOTO.

och munterhet. Unga kvinnor i brokiga dräkter, ögon som lyste — blåa — bruna — och hvita tänder.

Men ingen, ingen liknade konstnärens ideal. Han hade sett och pröfvat hela dagen. Nu satte han sig trött ned på en trappa.

En gammal man gick förbi och bjöd honom köpa. Han visade honom liknöjdt ifrån sig. Men gubben var envis: »köp, min herre; se då; betrakta bara; köp, min herre!» Då ville han på nytt göra sig honom fri, men varseblef med detsamma föremålet i gubbens öppna hand och förblef tyst. Det var ett litet miniatyrporträtt af en ung kvinna. Han tog det och betraktade det länge.

»Hvem är hon?» sporde han slutligen.

Ah — kände han henne inte? Det var hon, som bodde i skogsbrynet nere vid hafvet och kunde dikta.

Hon? Jaså hon! Jo, då visste han, ty han hade läst en del af hvad hon skrivit och hvad han hade läst hade behagat honom. Icke emedan hon var stor eller något snille; nej, endast emedan han trodde sig förstå, att hon ville det goda och rätta och att hon ärligt sträfvade mot samma mål som han själf: — sanning och skönhet.

»Jag vill äga det,» sade han till gubben om porträttet, betalade det och försjönk i tankar.

Hon var ej skön, ej vacker alls. Det var blott en den oförklarliga sympatiens nyck, som gjorde att detta ansikte verkade tilldragande på honom. Ju mer han såg, ju mer han tänkte, dess mera viss kände han sig om att denna kvinna måste vara den han sökte. Och så glad blef han häröfver, att skalet kring hans hjärta brast. Han föll ned och tackade Gud och varma tårar stego i hans ögon.

Sent om kvällen kom också den unga kvinnan till marknaden. Hon hade följt åsen, som gick genom skogen och sedan hela dagen hade hon

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS Prima Tvätt-Tvål

vandrat öfver berg och backar. Tankarne hade hållit henne sällskap — och drömmarne — ty hon hade sport att en sällsynt sjäfull man, en konstnär, hade rest till marknaden för att söka hustru.

(Forts.)

DJURGÅRDSTEATERN framförde i lördags för första gången den från tyska scener betydligt utpuffade operetten »Das süsse Mädel» — i sin svenska dräkt »Solstrålen» benämnd. Publikens förväntningar voro också från begynnelsen festligt uppskrufvade, ej minst genom den pikanta tidningsstrid som utkämpats mellan ett par af våra teaterdirektörer om den »söta» repertoargodbiten. Näppeligen torde dock afsmakningen på premiären ha motsvarat förhoppningarna, och det var nog flere än vi, som förnummo en fadd eftersmak efter all denna banala kapellmästarmusik till en lika banal libretto, om än de muntra vals- och marschrytmerna, de här och hvar inströdda varietédansnumren och den färglysande sceniska ramen i någon slags hypermodern »Jugend»-stil för stunden verkade som bestickande kryddor på den hopsmorda anrättningen. Tack vare dessa — samt naturligtvis främst hufvudrollernas i det hela lofvärda utförande genom fru *Meissner*, fröken *Berentz*, hrr *Barcklind*, *Schücker*, *Hagman* m. fl. — kan den nog också en tid framåt hålla sig uppe på teatermatsedeln — man är ju icke van att ställa allt för stora anspråk på det litterära sommarskafferiet.

DAMERNAS MUSIKBLAD N:R 11—12 (dubbelnummer för juni månad), utgifvet af fru *Ellen Sandels*, har utkommit och innehåller ej mindre än sju kompositioner, nämligen »Flickan och fjärlin», sång med pianoackompanjemang af *Eugen d'Albert*, nutidens kanske främste pianist, tillika framstående tonsättare, Mazurka af *Fr. Chopin*, »Valse lente» af *R. Drigo*, »Vid midsommartid», hambo af *Berta Jepsen*, Marsch af *Rob. Schumann*, Elisabets bön ur op. »Tannhäuser» af *R. Wagner*, arr. för piano af *J. Löw*, samt »Bagatelle», liten salongsvals af *Ellen Sandels*. Textafdelningen innehåller, jämte den sedvanliga revyn från hufvudstadens musiklif, en intressant uppsats om konung Oscar II och musiken, meddelanden om jämte porträtt af de trenne tonsättarne *Chopin*, *Schumann* och *d'Albert*, en följetongsberättelse, kallad »Ett reseäventyr», m. m.

Damernas Musikblad, som nu tillryggalagt sitt första halfår, synes oss under detsamma hafva väl fyllt den uppgift, dess utgifvarinna satt sig före, nämligen att till billigt pris skaffa de musikaliska hemmen i vårt land en både god, rikhaltig och omväxlande musiktidning. Publikationen har och från första stund rönt det lifligaste erkännande. Musikbladet har under sitt första halfår innehållit ej mindre än 40 kompositioner om tillsammans 96 sidor, däraf 15 originalkompositioner, samt därjämte en omväxlande och intressant textafdelning. Och allt detta för det ringa priset af 3 kronor. Prenumeration mottages å hvarje postanstalt eller i bok- och musikhandeln för minst ett halfår till nyssnämnda pris, befodringsafgiften inräknad. Vi rekommendera Musikbladet till alla musikidkande hem.

Verksammaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af Läkare-auktoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppbyggnadens alla delar.

SANATOGEN

Prospekt sändas gratis och franco genom Generalagenturen Josephson & Reteike, Göteborg. Erhålles å alla apotek och kemikalieaffärer. Tillverkare: Bauer & Co., Berlin S. O.

Ovalin,

Nytt, patenteradt äggkonserveringsmedel.

Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala, fröken Ida Norrby, intygar den 31 januari 1902, att af ägg, som i början af oktober 1901 konserverats med Ovalin, hvitan godt kunnat slås upp till skum samt att äggen för öfrigt i likhet med färska ägg kunde användas såväl till förvaring som stekning och löskokning (förvaringstid 4 månader).

Lektorn vid Ultuna Landbruksinstitutet Hr E. Peterson, intygar, att ägg som konserverats med Ovalin och förvarats 1 år och 3 dagar vid profvisat sig lika med färska ägg såväl till smak, lukt och utseende, samt att efter kokningen intet spår af det använda konserveringsmedlet kunde upptäckas.

Aktiebolaget OVALIN, Upsala. Partiförsäljning genom Henrik Gahns Aseptin Amykos Aktiebolag, Upsala & Stockholm.

Fredag: Bräckt skinka med spenat; filmjolk.

Lördag: Blodpudding med skiradt smör; rabarbersoppa.

RECEPT.

Drottningtårta (f. 6 pers.). 300 gr. strösocker, 4 hela ägg, 200 gr. sötmandel, 8 bittermandlar, 100 gr. smör, 4 medelstora potatisar.

Vattenglasyr: 1 msk. vatten, 2 tsk. citronsaft, 100 gr. strösocker.

Till garnering: 25 öre pistaciemandel.

Beredning: Äggen och sockret röras 1 half tim. Den skällade och rifna mandeln stötes i stenmortel tillsammans med det tvättade smöret och blandas sedan till de rörliga äggen och sockret. Den kokta potatisen skalas, rivs och nedröres sist i smeten. Massan slås i väl smord och brödbeströdd gjutpanna. Gräddas i svag ugnsvärme omkr. 1 half tim. När tårtan kallnat, glaseras den och beströrs med den skällade och hackade pistaciemandeln.

Hachis på kalv (f. 6 pers.). Tre fjärdedels kg. kalvstek, 1 half hg. kokt fläsk, 1 fjärdedels portugisisk lök, 1 msk. smör, 1 o. 1 half msk. mjöl, 4 dcl. buljong, kokt på kalvben, peppar, salt, 1 äggula, 1 dcl. grädd, citronsaft.

Beredning: Köttet och fläsket skäres i tärningar och blandas väl. Löken skalas, hackas fint och fräses i smöret, mjölet iröres, och buljongen jämte kryddorna tillsätts. Såsen får koka några minuter, hvarefter köttet ilägges. Blandningen afredes med äggulan och grädden och afsmakas med citronsaft. Upplägges och garneras, om så önskas, med förlorade ägg.

Sparrispuré (f. 6 pers.). 425 gr. sparris, 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, 2

Nyhet!

Göteborgs Walnut Creams

Med Walnöts-fyllning.

(2)

lit. god buljong, salt, (socker), hvitpeppar, 2 äggulor, 1 dcl. tjock grädd.

Beredning: Sparrishufvudena aftagas och förvaras för att sedan förvällas och läggas i soppskålen. Sparrisen skäres, förvällas i saltadt vatten och får afrinna. Smör och mjöl sammanfräses, hälften af buljongen tillsätts sparrisen lägges i och får sakta koka, tills den är mjuk. Soppan passeras, resten af buljongen hälls i, hvarefter soppan får ett uppkok. Den afsmakas därefter med kryddorna samt afredes med äggulorna och grädden.

Champignonspäckad oxfilé (f. 6 pers.). 1 kg. oxfilé, 3 msk. konserverade champignoner, 2 msk. smör, 1 tsk. salt, 1 half lit. buljong eller vatten.

Sås: 1 half msk. smör, 1 msk. mjöl, köttsky, 1 dcl. tjock grädd.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, hvarefter det späckas med de ituskurna champignonfötterna. (Hattarna sparas till garnering). Oxfilén brynes i 1 half msk. af smöret, saltas och den kokande vätskan påspädes litet i sänder. Filén får sakta steka med tätt slutande lock omkring 1 tim., eller tills köttet är mör.

Köttet skäres i tunna skifvor och garneras med de i resten af smöret frästa champignonhattarna.

Köttskyn silas, skummas och afredes enligt allmänna regler för såser:

Glacebomb (f. 6 pers.). 212 gr. socker, 1 o. 1 half dcl. vatten, 1 half stång vanilj, 8 äggulor, 8 dcl. tjock grädd.

Beredning: Af sockret och vatten kokas en klar lag, och häri får sedan vaniljen koka, tills den gifvit smak åt sockerlagen. Grytan lyftes vid sidan af elden, äggulorna ivispas, och allt får sjuda öfver elden under vispning. Vispningen fortsättes, tills glacen är fullkomligt kall. Då nedröres den till hårdt skum slagna grädden, hvarefter glacen fryses. När den är frusen, packas den i formar och ställas åter att frysa. Uppstjälpes och serveras.

Blodpudding (f. 6 pers.). 5 dcl. blod (svinblod), 3 dcl. svagdricka, 2 msk. sirap, 3 kkpr. groft rågmjöl, 3 msk. fint hackad njurtalg, 1 half tsk. hvitpeppar, 1 tsk. ingefära, 1—1 o. 1 half msk. salt, 1 half tsk. finstött mejram, 1 stor rödlök, 1 msk. flottyr.

Till formen: 1 half msk. flottyr, 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Blodet silas genom här-sikt och vispas väl, hvarefter sirapen och drickat ihålles. Mjölet ivispas, och den finhackade njurtalgen samt kryddorna tillsätts. Löken skalas och hackas fint samt fräses i flottytren och nedröres sist i smeten. Litet af smeten stekes för att känna om den är lagom kryddad. En vacker bleckform smörjes med flottyr och beströrs med stötta skorpor, fylles till två tredjedelar med smeten och öfverbinder med smordt papper samt nedsättes i kokande vatten o. får koka 2 till 3 tim. Med en vispkvist profvas, om puddingen är fär-

A. B. FREJA-MAGASINET
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTTNINGGATAN 29
KONTOR och LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18

dig. Af samma smet kan gräddas plättar, men smeten bör då utspädas med litet mjölk.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

ULLA. Om ni fått tillräckligt med massage, torde ni ha största nyttan af att under några veckor taga dagliga tallbarrsbad 38 gr. varma med dusch 28 gr. Om edert nervsystem lidit eller ej kunna vi naturligtvis ej säga eder. Hvad slutligen edra kvälningar beträffa så gäller det ju att på lämpligt sätt behandla den hufvudvärk, som är orsaken till dem.

SMALÄNDSKA. Då ni funnit, att ni ej har mask måste er kolik bero på er kroniska tarmkatarr, för hvars skötande ni bör personligen vända er till läkare för undersökning och erhållande af föreskrifter om noggrann diet o. annan behandling. Möjligen vore en brunns- och badkur under sommaren att tänka på.

N. G. Ni bör ej försumma att fortast möjligt låta behandla eder af specialist i näs- och halssjukdomar.

ÖGONSJUK. Frågor angående ögonsjukdomar lämna sig ej för denna af-

Begär mönster af våra garanterade solida sidentyger i svart, hvitt eller färgadt.

Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, genombrutna sidentyger (à jour). Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr mtr.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co, Luzern (Schweiz)

— Siden-Export. —

Köp Schweizer-Siden!

Fröjd åt de unga landet rundt

kan hvarje ungdomens vän bereda genom att för den ringa summan af 3 kr. för år 1902 prenumerera på »Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom», som utkommer med sin 10:de årgång under redaktion af Frithiof Hellberg och Johan Nordling och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare. Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och lärorika uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapens och fantasiens områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och

Kamraten

lekar, i dess talrika intressanta pristäffingar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse. Bland de många nyheterna i Kamratens innehåll för innevarande år kan nämnas en genom hela årgången fortlöpande följetong: »Dödshålans hemlighet», hvilken ovanligt spännande och intressanta äfventyrsberättelse med sina talrika illustrationer i bokhandelsvärde ensam motsvarar hela prenumerationspriset. Genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda har Kamraten i lika hög grad förvärfvat målsmännens som ungdomens sympatier och därigenom för hvarje år allt mera befast sin rangställning som

vårt lands erkänt bästa ungdomstidning.

Prenumerera å Barngarderoben!

Annonser införda genom **SVENSKA KURORTSFÖRENINGEN**

DALARÖ.

Omtyckt bad- och sommarvistelseort vid Saltsjön.

Varmbadhus för alla brukliga badformer, spec. gyttjemassage- och tallbarrsbad. Öppet från den 10 juni. Sjukgymnastik och massage, elektricitet, vattenkur och hypnotisk behandling. Läkare: e. prov-läkaren J. Ehinger, samt doktor A. Hiller. Upplysningar om rum genom fröken I. Westenius' Bokhandel, Dalarö. Rikstel. 11, hvardagar 11—1.

NORRTELJE HAFSBADANSTALT

Saison 10 juni—1 september.

Vidtherömda Gyttjemassage- och Tallbarrsbad jämte öfriga brukliga badformer. Synnerligen vackra resultat vid behandling af **Rheumatism**. — Vacker natur med vidsträckt promenader. Sunda bostäder med landligt läge. God restauration; billiga lefnadsomkostnader. Elitkapellet. Tillbyggnad till Societetshuset. Lawn-tennisplan. — Ansökningar till fria bad insändas före 15 maj.

Läkarevärden bestrides af Doktor A. Brandt. Kamrer Th. Ohlson expedierar beställningar å rum och badtimmar samt öfversänder prospekt, som äfven erhållas å Turistföreningens byrå i Stockholm.

EN STOR HEMLIGHET måste säkert ligga i konsten att sälja billigt. Agenter erhålla 50 olika Vy- och illustrerade Brekort som prof, om kr. 1,10 insändas till *John Fröberg, Finspong.*

delning, ty undersökning (helst af ögonläkare) är nödvändig.

MILLE. 1) Ni kan försöka den behandling, som finnes angifven i svaret till C. kr. i n:r 6. 2) Förtär ett kex. QUELQU'UNE. Nej, den smittar ej, och inverkar ej heller på annat sätt menligt.

ASTA. I så fall troligen intet att göra. Ni bör dock fortsätta med massage under långa tider.

N-s N-s. 1) Kan besvaras efter undersökning af hjärtat. 2) Ja. 3) Nej. 4) Sköljningar med ljumt vatten hvartill sättes öfvermangansyradt kali så mycket att blandningen får en ljus vinröd färg.

KLARA. 1) Låt undersöka eder urin. 2) Borttagas med lätthet af läkare. D:r —.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 283. Finnes det något hårfärgningsmedel, som utgöres af valnötsaft, och hvar kan det erhållas? Har hört efter på flere apotek, men ej lyckats få reda därpå.

A. B. C.

N:r 284. Beder härmed om en beskrifning på goda pepparkakor. Hvari består felet, då de i ugnen »falla samman», efter att först hafva »höjt sig» och sett helt präktiga ut? Har förlidit år å en hushållsskola i Stockholm, Humlegårdsgat. 11 ätit så utmärkt goda pepparkakor. Är det någon, som har sig bekant, hur dessa tillredas?

Karin.

N:r 285. Finns det någon, som känner till Frankrikes norra kust och dess badorter? Jag har tänkt att tillbringa sommaren i Frankrike, men fruktar för värmen och skulle vara tacksam, om någon ville ge mig upplysning om en billig inackordering i ett mindre samhälle vid kusten.

Juni.

N:r 286. Min lilla flicka (3 år gammal) har troligen fått sina kinder ömkylta och få fram på e. m. en mycket röd färg. För ett godt råd hur jag bör behandla dem därför vore jag mycket tacksam.

Lillemor.

N:r 287. Kan någon gifva mig upplysning om, hvarest eller till hvem jag bör vända mig för att erhålla örontrummor för döfva? Har skrivit till d:r Nicholsons Institut Gunnersburg, London W., därifrån man förut erhållit dylika, men har mitt bref obesvaradt återkommit. Och göra dessa örontrummor verkligen någon nytta?

En döf.

N:r 288. Hvilka äro fordringarna för inträde vid Gymnastiska centralinstituttet? Kan man möjligen personligen inlämna ansökan? Till hvem i så fall?

S., 18 år.

N:r 289. Vill härmed fråga, hvad som fordras för att vinna inträde vid Dramatiska teaterns elevskola i Stockholm? Hur gammal bör man vara, och huru höga ställa sig kostnaderna? Finnes det ingen annan skola, där man kan utbildas till skådespelare?

Manlig prenumerant af Idun.

N:r 290. Frågas om någon kan gifva fullständig beskrifning på huru fåglar skola uppstoppas? Hvar erhålles pärlor till ögon?

Emma M.

N:r 291. Kan någon gifva upplysning om bästa platsen för botande af reumatism, samt ungef. huru mycket ett bedroom och sittingroom kunna ko-

sta i månaden? Om någon kan gifva ett godt råd, så skrif till miss Amy Smith, Early Hane, England, Haures Yorkshire.

N:r 292. Kan någon säga mig, om det i Stockholm finnes någon skola eller affär, där man fullständigt får lära att klippa till, prova och sy klädnings? Hur lång är kursen, och hvad kostar den?

Dellan.

N:r 293. Huru skall man få bort »reformer»?

Besvärad.

N:r 294. Hvad skall man göra för att få bort maskar från ett ekbord? Huru taga bort fläckar på sidenmöbler (ljusgult) och grått kläde, så att det ej blir en ring efter fläcken?

Hanna.

N:r 295. Har jag rättighet att antaga min mors tillnamn? Eller kan jag lägga detta till mitt eget och t. ex. kalla mig Pettersson-Brunfors, utan att begära tillåtelse därtill, vare sig af min mors släkt eller kungl. majestät?

Carl.

N:r 296. Jag har en bok, hvars titel lyder: »Psalmen och Christliche lieder, welche von frommen Christen gemacht Cund zuzamen gelesen sind». Boken, som är tryckt i Leipzig 1557, är försedd med 5 illustrationer och hvarje sida med randteckningar, alltsammans förmodligen kopparstick. Hvad kan boken vara värd?

Göteborgska.

N:r 297. Kan någon uppgifva zitterfabrikören John Bertels' adress? Prenumerant.

N:r 298. Kan någon upplysa mig om adressen till en f. d. fröken Alstermark, hvars far ägde ett bruk i Dalarna? Hon är nu gift, men jag vet ej hennes namn?

Karin.

N:r 299. Kan någon gifva upplysning om lärarinnekursen i Nancy för erhållande af »Brevet supérieur»? Finnas andra dylika kurser för främlingar i Frankrike och hvarest?

T. E. B.

N:r 300. Kan någon upplysa om, huru mycket som betalas för notskrifning och transponering, samt hvart man bör vända sig för erhållande af arbete?

Alfa.

N:r 301. Finnes det i Stockholm någon »Kindergarten»? Kanske flere? Hvad fordras för att bli va antagen som lärarinna där? Huru många timmars sysselsättning dagligen? Huru stor lön kan påräknas?

Fru S. A.

N:r 302. Skulle någon vilja säga mig, hvar orden till »Famma lifvet, som en fager saga »väfd af böljesång och aftonglöd», samt »Kom afton sänk dig neder», finnes.

Bijou.

N:r 303. För ett bepröfvadt medel att färga begagnade ljusa glacehandskar till någon treflig mörkare färg (ej svart), så att de ej sedan färga af vore undert. oändligt tacksam. — Männe s. k. crémevärg i tableter, som så rekommenderas i tidningarna, kunde användas?

Bijou.

N:r 304. Undras om någon kan gifva mig fortsättningen på en sång, som börjar så här:

»Vid Stockholms redd på Skeppsbron, och lätt förtöjd från land, låg briggen Gustaf Vasa», o. s. v.

Jenny.

N:r 305. Finnes något medel mot handsvevt?

Maria.

N:r 306. Huru få tänderna hvita? Medel att bibehålla dem sådana?

Clarry.

N:r 307. Är Anna Roos och Anna M. Roos en och samma person?

Linnea.

No 4711
Familje-Tvål
billig — varaktig.
Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

N:r 308. Har tänkt utbilda mig till sjukgymnast. Huru lång tid tar det, och hur stor är afgiften? Jag är tjugoårig. Är jag måhända för gammal att tänka därpå?

Kerstin.

N:r 309. I n:r 24 af Idun för år 1900 står det några ord om fröken Svenssons dramatiska elevskola. Äger den fortfarande bestånd? Huru stor är afgiften? Huru lång är kursen? Är det fördelaktigt att genomgå den? Kan man sedan ha hopp om att få engagement? Nämn några skådespelare, som genomgått den! Finnes det i Stockholm eller landsorten någon annan privat elevskola?

Blifvande skådespelerska.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmannas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltstgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela tre pris, hvartdera bestående af 25 kronor. Förden skull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

— SVERIGES FÖRSTA LUNGSOTSSANATORIUM är Mörsils sanatorium i Jämtland, hvilket sedan ett par år äges af den bekante och mycket erfarne lungotsläkaren d:r T. Horney. Det är beläget

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17.
Praktiserar under sommarmånaderna vid Furusund. Allm. Tel.

Tandläkare Sjöquist
6 Sturegatan 6. Riks 4591. Allm. 5463.
Rådfrågning 2—3.

Tandläkare G. W. Widfond,
Drottninggatan 74.
Artific. tänder från 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754. Brunkeb. 2190.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymnastik.
medförl enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens och rättigheter, som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran genom D:r J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Doktor O. Wides Kurs
i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

I Sjukgymnastik och Massage
meddelas längre eller kortare kurser till moderat pris af
Professor G. UNMAN,
Biblioteksgatan 11, Stockholm.

Min nästa (ett-åriga) kurs för damer i massage och sjukgymnastik börjar 1 okt. (N:r 29 Regeringsgatan). Närmare genom prospekt.
Adress från 1 sept. till 30 april: Stockholm, Saltsjöbaden. Från 1 maj till 31 augusti: Carlsbad, Böhmen.
D:r Emil Kleen.

Läs och märk!
Af alla ekmöbler fås de bästa från Ekmöbelfabriken i Nyköping. Begär priskurant.

Sundsvalls Enskilda Bank
2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

Mot liggsår

m. fl. sårnader och yttre skador är fil. d:r P. Håkansson's Salubrin det bästa och pålitligaste medel.
Likaledes är Salubrin ett utmärkt behandlingsmedel

mot hämorroider m. fl. fall af blodstökningar, vid sensträckningar m. m.

Salubrin användes mer eller mindre utspädt med vatten, hvarjämte det i många fall är behöfligt förhindra dess förflyktigande genom användning af gummitaft, såsom närmare angifves i den hvarje flaska Salubrin medföljande beskrifningen.
Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i parfym-, speci- och färgaffärer. Partilager hos Geijer & Co, Stockholm.

Det bästa hvetemjöl
MALMÖ BEST PATENT
Malmö Stora Walsqvam

fås — till hushållsbruk — äfven i 5 kg. originalpåsar med bruksanvisning

Siden-blusar kr. 3: 40
till högre pris — 4 meter! — porto- och tullfritt! Profver omgående; Likaså af svart, hvitt och kulört »Henneberg-Siden» från 85 öre till kr. 20: 85 pr meter.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.), Zürich.

Fanny Gelins Parfymmagasin,
5 Malmtorgsgatan (Midt emot Hotell Kung Carl).
Rikstel. 22 25.
Finaste utländska Parfym- och Tvålar, Hushållstvälv, Svampar, Tandborstar, och alla nödiga toilettartiklar allt af bästa kvalitet.

För Husmödrar
Bäst, elegantast, modernast
är
Iduns Modetidning.
Prenumerera genast
i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.
Prenumerationspriset är för kvartal å plansch-upplagan endast kr. 1.50, å den andra upplagan endast 1 krona.
För Husmödrar

Polytekniskt Institut *
i Hessen
Friedberg vid Frankfurt a. M.
Program kostnadsfritt. Pröfnings-kommissar.
I. Industri-Akademi för maskin- elektro-byggnads-ingenjörer och byggmästare. 6 akademiska kurser.
II. Teknikum (mellan-fackskola) för maskin och elektrotekniker. 4 kurser.

Stockholms Dagblad
Morgon- och Aftontidning.
Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade Söndagsnummer.

Tennis-Kostym
— 10 kr. —
rock, byxor och väst af hvit bomullsflanell med blå ränder.
Vid beställning torde bröstvidd, magvidd och grenlängd uppgifvas.
Begär priskurant.

Nordiska Kompaniet
STOCKHOLM.

För möblering
af matsalar, herrum, salonger, sofrum, restauranter, kontor, villor etc., torde illustr. prisk. begäras från
OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiebolag,
Adr. Wirserum.
40 år sedan affären grundades. Solidt och prydligt arbete, snabb expedition och moderata priser. Specialitet: Ekmöbler.
Försäljningsaffärer:
Stockholm: Birgerjarlgatan 22.
Göteborg: Grönsakstorget 2.

Örebro
Kex
 i flera olika sorter
 rekommenderas.
OBS! Endast Högsta kvalitéer.

1,100 fot öfver hafvet nära Mörsils järnvägsstation i en af västra Jämtlands bördigaste och gladaste dalar, lagom långt från fjällen för att icke lida af fjällvindarnes hårdhet och dock så nära ett man är i tillfälle att njuta af anblicken af flere fjärrbelägna fjälltoppar, däribland Åreskutan, och har gagn af fjällvindarnes luftrensande egenskap. Man skulle kunna tycka att, sedan statssanatorierna kommit till stånd, detta privata sanatorium skulle vara öfverflödigt. Erfarenheten har likväl ådagalagt motsatsen, i det antalet patienter vid Mörsils sanatorium de senare åren varit i stadig ökning. En af orsakerna till det uppvisning, som Mörsils sanatorium, sedan d:r H. blef dess ägare, haft att glädja sig åt, är de många genomgripande förbättringar, som han åstadkommit såväl inom sanatoriebyggnaderna som på sanatoriets vidsträckt område, hvar till kommer såsom sanatoriets förmåsta förtjänst att det är i stånd att hänvisa till många utmärkt lyckade kurer. I dagarna har sanatoriet utsändt ett nytt prospekt, som inledes af en mycket instruktiv artikel om lungot, värd att läsas af alla, och för öfrigt meddelar alla önskvärda upplysningar om sanatoriet och nejden. Prospektet erhålles kostnadsfritt från kamrerarekontoret, adress: Mörsil.

N:r 131. Duken blötes och utbreddes på en grön gräslan. Den får blott ligga ute om dagarna, då den torkar, vattnar man öfver den med en träd-

gårdskanna. På 8-14 dagar är den färdigblekt. Därpå tvättas den och bykes på vanligt vis.
 Fru Brita.
 N:r 132. Stearinfläckarne kunna med lätthet aflägsnas, om duken utbreddes och kallt vatten påhålls på dukens avfärsida och på de ställen, där fläckarne finnas. Efter en stund brukar stearinerna lossna.

Olga.
 — Stearinfläckarne gnidas med en isbit, och en isbit användes till underlag.

Fru Brita.
 — Blöt snibben på en ren handduk och lägg glödande kol å den blötta handduken samt tryck dessa kol mot stearinfläcken, så försvinner den absolut. Kallna kolen illäggas nya, handduken blötes på nytt, så att den ej brännes och förstöres af de glödande kolen och fortsätt så, som ofvan är sagdt, tills fläckarne försvunnit och duken blir som ny.

Amelie.
 N:r 133. Rådfråga en mynthandlare och lägg till det uppgifna värdet 1 tredjedel af detsamma, så har ni på ett ungefär myntens värde.

Welleda.
 — Bäst att ni vänder er till en person, som uppköper gamla mynt, t. ex. D. Holmbergs mynthandel, Regeringsg. 95 a.

N:r 134. Skrif och begär upplysningar från Karlskoga praktiska skola, där äfven all slags väfnad läres.

Olga.
 — Vänd er till Nina von Engeströms väfskola i Örebro.

Welleda.
 N:r 135. Fröken Aina Topelius är gift med lektor Nyberg och är hennes adress Borgå, Finland. Fröken Toini Topelius vistas i Norge, hennes adress är Nordstrand, Kristiania.

N:r 136. Ja, det beror på i hvilken landsända denna skola skall vara belägen, Ystad eller Haparanda. Är ni oberoende af läget, kan på goda grunder rekommenderas »Nya hushållsskolan» i Stockholm, hvilken sedan 14 å 15 år tillbaka förestås af fröken Hedda Cronius och lämnar åt bildade flickor undervisning i såväl enklare som finare matlagning, syltning, bakning o. s. v. Ärligen gifvas förtäringar, hvardera

Albin Lenhardtssons
Stomatol.
 Den bästa för
 tändernas, munnens o. hudens vård.
H. Maj: Konungens Hofleverantör.

omfattande 4 och 1 half månad, 10 jan.—25 maj och 1 aug.—15 dec.; likväl mottagas elever äfven på kortare tid. Afgiften är för hel kurs 225 kr. och för månad 60 kr. Elev bor ej i skolan och får där endast middagsmåltider. En annan hushållsskola finnes i n:r 22 Hamngatan, där kursen varar endast 3 månader och betalas med 60 kr. eller 20 kr. pr månad, i öfrigt samma villkor. I Malmö finnes »Drottning Josefinas hushållsskola». Egentligen afsedd för flickor ur folkskolans 6:te klass, gifves där dock vid jul och sommartiden privata kurser. Vinterkursen pågår under 6 veckor och sommarkursen 2 månader, afgiften för den förra 78:50 kr. och för den senare 105: 50 kr. Liksom vid de förutnämnda skolorna, intager elev äfven här sina middagsmåltider. Undervisningen omfattar finare och enklare matlagning, slakt, bakning, syltningar, inläggningar o. s. v. Föreståndarinnan är fru Albertina Anderson. Då ni hufvudsakligast begär upplysning om »billiga» goda hushållsskolor, får jag in-skränka mig till dessa, eljes finnes ett tjugutal att välja på, men afgifterna äro högre. Inled korrespondens med någon af ofvannämnda, hvilken torde resultera i full belägenhet från eder sida.
 Olga.
 N:r 138. Låt palmen få ny jord nu i vår, och tillsätt därvid ganska mycket hornfilspån.
 Olga.
 — Tvättning med 2 proc. lysol-lösning är ett utmärkt medel mot mångahanda parasitära sjukdomar hos väx-

ter, men om det hjälper i detta fall, vet jag ej. Skadligt är medlet ej, hvarför det ju alltid kan försökas.

Fru Brita.
 N:r 140. Kläd den lilla flickan på följande sätt: linne med korta ärmar; ylletröja (stickad); flanelmagbindel (ett omkr. 2 cm. bredt rakt flanelstykke, kantadt med langettstygn och knäppt med 3 knappar bak); fordradt underlif af flanel, så långt att det räcker ner öfver magen samt bra högt i halsen (ung. till halsgropen); tresnibb och blöja eller små byxor af flossad bomullsflanel; en underkjol af flanel med hängslan öfver axlarna, samt en stickad ylleunderkjol med lif och om man vill, korta ärmar. Härefter klädningen, som bör vara af bomullstyg, hvitt eller kulört. Hvit är utmärkt, emedan det är så klädsamt för de små och aldrig blir urtvättadt, utan efter hvar tvätt är lika fraicht och rent. Bäst är att hafva tvättklädningar åt dem, så länge de äro så små; de äro lättast att hålla rena. Då lillan blir årgammal och börjar gå, kunna klädningar af blå eller skär flanel användas, (ofordrade och helt enkelt sydda med besparingslinning, så att de äro lätta att tvätta samt ett litet ljust förkläde. Små barn äro mättast med korta klädningar, till knäet. Utmärkta mönster till alla sorters barnkläder fås i »Barngarderoben», utgifven af Iduns redaktion. Denna tidning är en verklig skatt för alla mödrar, som själfva sy smättingarnes kläder.
 Fru Brita.

N:r 141. Säkert kan ni därom få upplysning på Svenska slöjdföreningens lokal, Brunkebergstorg 18, Stockholm.
 Olga.

N:r 142. »Bleknos» bör söka äta så mycket ägg (minst 4 till 6 st. dagligen), fisk, kött och mjölk som möjligt; däremot bör »Bleknos» undvika starkt kryddade rätter samt kaffe och te. För öfrigt måste hon gå tidigt till sängs, taga sig måttlig kroppsrörelse i fria luften och undvika ansträngande arbete.
 Welleda.

— Ät palt.
 Sekul.

— Stark diet med mycket kött, ägg, söt mjölk, färska grönsaker. Drick vin till maten. Vistas mycket ute i friska luften och håll frisk luft genom stor renlighet och flitig vädring. Detta är

Fallande räntor
 beröra ej
Lifräntetagare.
De hafva en fast inkomst för lifstiden.
LIFVÄRSÄKRINGSBOLAGET
MUTUAL LIFE
 lämnar **högsta möjliga lifränta** på inbetaldt kapital, ända till 21 % och erbjuder **största möjliga soliditet** genom sina fonder på **1,316 millioner kronor.** Öfver 6%, millioner utbetalas årligen till 6,285 lifräntetagare.
 Tariffer tillhandahållas och upplysningar lämnas beredvilligast å bolagets kontor, Strömsborg, Stockholm.

minst lika blodbildande som den starkaste mat.

Fru Brita.
 N:r 144. Rådfråga er med stationsinspektoren vid närmaste järnvägsstation.

Fru Brita.
 N:r 145. Bokens värde får ni bäst bedömt hos en antikvarisk bokhandlare, som ju alltid är kompetent. En ansedd dylik firma är Klemmings antikvariat vid Brunkebergstorg i Stockholm.

Olga.
 N:r 145. Boken torde hafva ett obetydligt värde.

Welleda.
 N:r 147. Vänd er till Fredrika Bremer-Förbundet eller Föreningen för välgörenhetens ordnande.

Olga.
 N:r 149. Eugeniahemmet vid Stockholm, anmäl er skyddsling där.
 Fru Brita.

— och 152. M. G. M. torde per post uppgifva fullständig adress (och helst upplysningar om barnen) till »Abnormlärarinna», Rännum, i o. för vidare brevväxling.

Prenumerera på
Iduns Modetidning

Profva Wasa-Bryggeriets Pilsnerdricka. Allm. 3057. Riks 1073.
Öfriga maltdrycker rekommenderas.

Fräkenpomada
 är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag bortaga fräknar, leverfläckar och solbränna samt göra den fulaste hy vit och vacker.
Ofelbar verkan garanteras.
 Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar.
 Många intyg och tacksambetsbref från hela Skandinavien.
 Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkräf.
Tekniska General-Depöten,
Stockholm,
17 Grefgatan 17.

Hårborttagaren.
 Befriar genast från misspyddande hår eller skägg.
 Pris kr. 2: 50 + porto pr ask. Expedieras emot postförskott.
 Före begagnandet. Efter begagnandet.
Tekniska General-Depöten,
Stockholm, Grefgatan 17.

ELEGANTA VISITKORT
 å
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI
12 Stora Vattugatan 12
STOCKHOLM.

Vybrekort besvaras af »Gustaf», Uddevalla p. r.
Å snidade Munkstolar, soffor och bord samt andra arbeten i träsnideri och glödnitning, mottagas beställningar af **Frans Öhrnell, Uddevalla.**

HERM. MEETHIS
STOCKHOLM.
Hvita KÄNGOR
 och
Hvita SKOR
 Order fr. landsorten exp. mot efterkräf franko, då beloppet uppgår till 20 kr.

Undervisning i TRÄDGÅRDSSKÖTSEL för unga damer.
 Teoretisk och praktisk undervisning i trädgårdsskötsel lämnas af utlärad kvinnlig trädgårdsmästare hos fru Sörensen, Hövik pr Kristiania. Priset är kr. 120 pr månad, allt inberäknadt utom tvätt.

Eda Sanatorium och Järnkälla.
 Säsong 10 juni—1 sept.
 7 km. fr. Charlottenberg, Värmland. Naturskönt läge. God restauration. Förträfflig järnkälla. Utmärkta gyttebad och andra vanliga bad serveras. Priset pr vecka för mat och rum från 24: 50 till 38: 50. Prospekt på begäran från doktor Grill, adress till 1 juni Falun, sedan Eda Sanatorium, Charlottenberg.

Kontant 700,000 kronor
 fördelade i **10,066** vinster å
50,000, 10,000, 5,000, 1,000, 500, 100, 50 och 20 kr.
 utlottas vid första dragningen den 1 Oktober 1902. Pris för lottsedel **10 kr.**, till landsorten **mot insänd likvid vid hvarje rekvisition åtföljd af 40 öre** (till rek. porto och dragningslista).
 Rekommendera alltid värdeförsändelser.
Dramatiska Teaterns Lotteri,
Fredsgatan 32, Stockholm.

Guldmedalj i Gefle 1901
 för
utmärkt grafisk konst
 (illustrationstryck, litografi och kemigrafiska reproduktioner)
 tillerkändes
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

Prenumerera på
BARNGARDEROBEN
LEDIGA PLATSER.

En äldre, allvarlig flicka erhåller snarast plats på landet att undervisa 8-årig flicka samt gå husmoder tillhanda. Rekommendationer i afskrift, löneanspråk, uppgift å ålder, direkt till fru Eva von Harten, Kullen, Hofva.

Gouvernante,
 som genomgått lärarinneseminarium, skicklig att undervisa uti svenska ämnen och franskska eller engelska samt pianospelning och i öfrigt med ett vänligt och godt sätt, sökes för 2 systrar om 9 och 10½ år, till hösten. Svar till fru Maria Ringborg, Herstabergr pr Norrköping

Plats för Underlärarinna i huslig ekonomi
 är ledig vid I. H. Dahls flickskola i Kristianstad instundande hösttermins början. Nio arbetsmånader om året. Lön 400 kr. och fri bostad med eldning och belysning. Ansökningar insändas före 1 juli till undertecknad.
 Kristianstad den 10 juni 1902.
E. Flygare,
 Kontraktsprost.

Plats för en slöjdlärarinna
 är ledig vid I. H. Dahls flickskola i Kristianstad instundande hösttermins början. Nio arbetsmånader om året. Lön 1,000 kr. Ansökningar insändas till undertecknad före 1 juli.
 Kristianstad den 10 juni 1902.
E. Flygare,
 Kontraktsprost.

För Lärarinnor, som önska pl. finnas många goda sådana anmälda, äfven för hushållskun. flickor, å Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B, Sthlm. Etah. 1887.
 Plats som **dispositionsbiträde**, att tillträdas den 1 nästkommande augusti, finnes för arbetsam, bättre flicka, hälst med någon vana vid göromälen. Platsen lämpar sig särskildt för aspirant till postelevkurs. Svar till postmästare Källström, Nora

(Utdrag)

UNDERTECKNAD har sedan maj 1901 i praktiken använt 3 från Henrikssons Tekniska Fabrik i Örebro utgångna dietetiska preparater, benämnda Dynamol, Stefanos samt Kraft- och Narsaltchokolad. Det förra, Dynamol, afsedt för barn under 9 månader, visade sig särdeles välgörande vid oordningar i matsmältningsverktögen. Såväl vid förstoppning, så vanlig hos barn, som af en eller annan anledning icke äro i tillfälle att få den naturliga födan, modersmjölken, som äfven vid de, mest sommartid uppträdande diarréerna, visade sig Dynamol fort återställa tarmens normala verksamhet och gifva vackra, jämna och lagom ofta återkommande afföringar. Skellefteå den 10 januari 1902. H. Wih Sjögren, Praktiserande läkare. Fortsättning följer i nästa n:r. Dynamol till salu å alla apotek.

2. För gossen och flickan Helt okänd jag är, Men herrn och hans fru ha mig samman. 3. I Vasa jag finnes, Och i Sveaborg, Men icke i Stockholm och Säter. 4. I ost finns jag icke, Men väl i en rätt Som man uti barndomen äter. 5. En krigare bär mig Med stor elegans; Civilmannen icke mig känner.

Ledig annonsplats!

LÄNGGÅTA. Ur ett substantiv, som står i samband med en viss religionsstiftare, kan man taga ut här nedanför betecknade fem länkar.

Där det vankas mat och dryck, Första länken trifs, Men - hur nedrigt! - man pr styck Nu, om dylikt rifs, Ty för det man ju kan få Liten slant, att festa på.

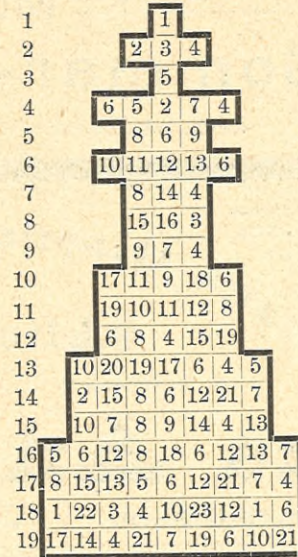
Andra länken - adjektiv - Nyttjar, ofta nog, Äta mannen om sitt vif, Bonden om sin plog, Ty till mycken öfverdrift Går man i bad' tal och skrift.

Nu vi kommit, allaren, Till vår tredje länk, Och den fjärde kommer se'n, Som sig bör, men tänk! Båda två, de äro ju Namn på flicka eller fru.

Rita nu ur minnet opp Lejonets kontur - Du nog under lifvets lopp Sett det uti bur - Ooh du' kan då i en hast Femte länken haka fast.

ONKEL SET.

SIFFERGÅTA.

1) konsonant, 2) hvaraf finnes tvänne, 3) bokstaf, 4) nyttig prydnad, 5) i träd, 6) utgift, 7) husgeråd, 8) som får begagna båt, 9) hvad stundom nog begås, 10) verb, 11) landamäre, 12) fornnordiskt namn, 13) från åkern, 14) säges påfågeln vara, 15) för värmen, 16) dito, 17) frukt, 18) på fruntimmersplagg, 19) personnamn. Äro orden i de horisontala rutorna funna, så bilda bokstäfverna i den lodräta mellersta rutraden en titel.

E. O. N.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 24

LOGOGRYFEN: Blyertspennan: Per, Elsa, Berta, spann, palt, sylta, bra, Stael, brant, bly, lat, bona, asyl, ben, styre, pest, syren, pant, by, tyrann, panel, stenar, pelare, Elbe, Elba.

KORSARITMOGRYFEN: Semiramis, Eufrosyne, Velasques.

APOKOPEN: Kokard, kokar, koka, kok, ko.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

I bäckens våg, i ögats glans, Sin skönsta makt mitt första äger, Fastän i färgers rika krans Det icke stort i vägska'n väger. Mitt andra hör till vattendrag, Och fast det icke mäktigt brusar, Och mannen och hviskande behag Det likväl vandrarn mystiskt tjuvar. Mitt hela är en plats, som är Ännu för svenska hjärtan kär, Där förste Gustaf, tapper, fager, Satt rotskott till sin rika lager.

VILHELMINA GRAVALLIUS.

GÅTA.

Om man lägger tillsammans de här nedan betecknade bokstäfverna, bilda de namnet på en Europeisk stad.

1.

I elden ej sök mig, Jag finnes ej där, Men väl uti dansande flamman.

ANAGRAM.

Uppgif af hvilka 5 bokstäfver följande 9 ord kunna bildas!

Orden äro: 1) hvad den gamla damen i sin ungdom med heder nog kunde kallas, 2) tillhör växtriket (beständ form), 3) hvad skidlöparen före täfningen måste göra sin kropp, 4) verb i supinum, 5) socken i Ångermanland, 6) socken i Jämtland, 7) älf, 8) utgift, 9) hvad sjögästen får göra.

AJAX.

E. O. N.

Sömmerska,

skicklig i all slags finare sömnad, får fri hostad och vedbrand på Forsmarks Bruk, där rik tillgång på arbete finnes. Ingen som icke är verkligt skicklig gör sig bekvär. Platsen kan få tillträdes 1:sta juni. Svar jämte rekommendationer till Forsmarks Bruks kontor, Forsmark.

För Ekedalens Barnhem, Göteborg,

sökes bildad, anspråkslös kvinna, kunnig i enkla handarbeten och klädsömnad, att biträda vid barnens vård och skötsel, samt i öfrigt vara föreståndarinnan behjälplig med inom hemmet förefallande göromål. Lön 200 kronor jämte fritt vivre. Eget rum. Närmare upplysningar om platsen lämnas af Föreståndarinnan.

Ung, anspråkslös, praktisk flicka, villig att deltaga i husliga göromål, kan få plats i hem på landet i norra Skåne. Den, som är kunnig i väfnad och handarbete äger företräde. Svar med fotografi, som returneras, uppgift på lönepretentioner, ålder m. m. till Målen, Kaffatorp.

En ordentlig, frisk, enkel och barnkär flicka, fullt kompetent att undervisa 2 barn om 9 och 7 år samt villig tillika utöfva vård och tillsyn af dem, erhåller plats genast. Svar med uppgift om ålder, pretentioner samt referenser och fotografi sändas till Fru Agnes Larson, Backe.

Idiotlärrarinneplats

Vid Östergötlands läns Idiotanstalt vid Söderköping är en lärrarinneplats till ansökan ledig. Lön: 400 kr. och fritt vivre. Platsen tillträdes den 1. nästkommande september. Ansökningshandlingar insändas före den 1 juli till

Styrelsen, adr. Söderköping.

Gouvernante

med framstående förmåga att undervisa en 15 års flicka i svenska ämnen, språk och musik, samt tillära en 7-årig gosse till 3:de förberedande, sökes till hösten.

Rosenhill pr Nyköping i juni 1902.

Friherrinnan Sparre.

För landthushåll

önskas en snäll och daglig hushållerska, skicklig i enkla och finare matlagning och kunnig i öfriga sysslor, som tillhöra ett landthushåll.

Platsen är i vacker trakt af mellersta Halland, nära sjö och jernväg, och tillträdes nästa 24 okt. Svar emotes till »Landthushåll», Halmstad p. r.

Lärrarinnor, Vårdinnor, Sällskap, Affärs- och Hushållsbitr., Barnfröknar få goda platser genom Norra Inackorderingsbyrå, Mäster Samuelsgatan 62, Sthlm.

Gouvernante

med god förmåga och vana att undervisa en 13 och en 9 års flicka, önskas till hösten på större egendom i mellersta Sverige. Den sökande bör vara väl kunnig i alla svenska ämnen, tyska och franska språken, något musik. Vidare meddelas å Stockholms Förmedlingsbyrå, 3 A Sibyllegatan 12-2 af Fru Adlercreutz.

Barnmorskebefattningen

i Örnö socken af Stockholms län är ledig, sökes före 17 juli hos undertecknad och tillträdes 1 september detta år. Lön: 300 kr., 3 à 6 kr. för hvarje förlösning, 1 rum och kök med trädgårdsland nära saltsjön, fri ved, 50 öre för vanlig vaccinering, 1 krona för vaccinering direkt från glas. Fordringar: vaccination, betyg i instrumental förlösningsskonst, 3 månaders ömsesidig uppsägning. Örnö den 9 juni 1902.

August Zetterqvist.

Kommunalordförande.

Kammarjungfru, skicklig i såväl klädsöm som linnesömnad och försedd med goda rekommendationer, får synnerligt förmånlig plats till hösten på stor herregård. Svar jämte fotografi till »Stor Herregård» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm.

Vårdinneplats

blir under loppet af sommaren, samt på fördelaktiga vilkor ledig för en bildad dam af god familj, om högst 40 år, hos anklänning i aktad och oberoende samhällsställning. Sökanden bör vara kompetent att förestå ett finare hushåll, hafva ett glad och vänligt sätt, ett sympatiskt utseende och ovilkorligt vara musikalsk. Svar med uppgift på ålder, pretentioner och referenser samt åtföljdt af fotografi som återlämnas, adresseras till »Anklänning», Iduns exp.

PLATSSÖKANDE.

En ung, musikalsk flicka, kunnig i franska språket, önskar plats öfver sommaren mot fritt vivre. Svar till »23 år» under adr. S. Gumaelii Annonsbyrå, Sthlm.

Husföreståndarinneplats önskas af en bildad, musikalsk och språkkunnig 34-årig fru, fullt kompetent att sköta och förestå ett hem. Svar till »Glad och anspråkslös 1902», Göteborg. Hufvudkontoret p. r.

Vårdinneplats

önskas af berest, intell., språkkunnig, musik., praktisk och erfaren ung dam af god familj. Svar till »Oberoende», Malmö p. r.

Plats öfver som. önskas att underv. i all slags svensk konstslöjd, väfnad, gyllenläder m. m. Goda ref. Svar märkt »Nytta och nöje», Iduns exp.

Kv. exam. sjukgymnast med några års praktik, önskar under sommaren anställning häst hos familj på landet. Svar till »Leg. centralist», Iduns exp.

Två bättre flickor, 17-19 år, önska plats i finare affär i Stockholm, om möjligt är häst i samma. Vana vid expediering. Svar till S. o. M. Malm, Öhn, medf. ångb. Ekholmen.

Ung, kvinnlig, önskar plats i familj, Vacker stil och musikalsk. Svar till »Värmlandssköns», Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

Ferieläsning

En 7:de latinare och en 6:te realist önska att hvar för sig under sommarferierna läsa med en gosse i någon af ett allmänt läroverks lägre klasser. Svar afvakts under adress »L. & R.», Norrköping p. r.

Herrar tandläkare!

Ung, anspråkslös flicka, af god familj, söker plats som tekniskt biträde. Har förut innehaft sådan pl. Sv t. »L.H.», p. r. Alfvesta.

Som resällskap

och hjälp önskar ung, bildad änkefru, som är kunnig i sjukgymnastik och massage, äfven sjukvård, medfölja äldre dam eller fam. till utländsk badort. Är villig betala half vivre själf. Svar märkt »Resällskap 1902», Iduns exp.

Lärrarina,

som genomgått småskolesem., med mångårig undervisningsv., de tre senaste åren vid privat folkskola, söker till hösten plats i skola eller familj. Genomgått kurs i kvinnl. slöjd och undervisat däri. Skicklig i finare handarbeten. Svar till »Lärrarina 1902», Örebro p. r.

Plats i familj att undervisa minderåriga barn sökes till hösten af ung, bildad flicka, som genomgått 8-klass. läroverk och därefter vistats 1 år utomlands för språkstudier. Kan äfven undervisa, ej allt för långt komma i musik. På lön fästes mindre afseende. Utmärkta betyg. Svar inom 14 dagar till »Familjemedlem», Helsingborg p. r.

En ung, bildad flicka önskar till hösten plats såsom lärrarina i musik och handarbete. Har genomgått kurs i sjukgymnastik och massage. Svar till »F.N.», p. r. Lund.

Kvinnlig student, undervisningsvan, vistats för språkstudier i Tyskland, söker plats lärrarina i familj. Lönepretentioner 500 kr. Svar till »B.H.», under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm.

En bättre flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk, önskar till hösten plats i familj på landet att undervisa 1 à 2 minderåriga barn i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar till »M.», Dagbl. Ystads-Postens kontor, Ystad. Referenser kunna erhållas hos föreståndarinnan för Ystads elementarskola, fröken Maria Munthe.

Informationsplats för sommaren sökes af realstudent med vackra betyg. Svar till Dalin, Kungsgatan 19, Örebro.

Enkel, bildad flicka söker plats. Kunnig i matlagning, bakning, sömn, duglig arbetssam, ordningsvan. Svar »Frisk, Glad», under adr. S. Gumaelii Annonsbyrå, Sthlm.

En enkel, anspråkslös flicka söker plats såsom, hjälp i hemmet. Svar märkt »Enkel», Amåls postkontor.

Plats önskas till hösten af lärarinna för att undervisa i alla vanliga skolämnen samt musik. Har läst i många elever i elementarskolor t. o. m. 5:te klass. Utmärkta betyg. Svar till »Lärrarina», Vesterås p. r.

Kv. gymnast, utex. fr. Kungl. Gymn Centr.-inst., söker plats i fam. el. vid badort. Svar till »Centralist», Iduns exp.

Öfre sjundeklassist (latinl.)

önskar under sommaren, häst vid badort, plats som informator i god familj, åt lärjungar i någon af skolans 5 nedre klasser. Svar med uppgift om villkor till »Informator», p. r. Bollnäs.

Bildad, praktisk flicka, väl hemmastadd i alla husliga göromål, matl., bakn., sömn., handarb. m. m. söker plats. Svar »Gladlynt», Iduns exp.

Bildad, huslig landflicka, som är musikalsk, språkkunnig och genomgått handarbetskola önskar anställning. Svar t. »Verksamhet», Annonsbyrå, Östra Larmgatan 1, Göteborg.

Ung flicka af tjänstemannafamilj önskar till hösten plats i familj, där skrifgöromål omväxlande med hushållsgöromål förekomma. Äger flerårig vana vid skriftarbete. Svar till »Vänlig och enkel», Vesterås p. r.

En ung, bättre flicka, önskar plats nu genast som sällskap och hjälp hos äldre dam eller i familj. Svar till »P.P.», Linköping p. r.

Inackordering, god och billig, i högsmäländsk skogstrakt finnes för ett äldre eller yngre nervöst fruntimmer hos änkefru Charlotta Hultstedt. Adr. Ingarp, Höreda.

En ung, förlovad flicka önskar mot fritt vivre under juli o. aug. mån. komma i treflig familj på landet för att deltaga i husliga göromål, häst matlagning. Svar till »23 år», Jönköping p. r.

Advertisement for Fyrtornets Konserver (Lighthouse Canned Goods) featuring an image of a lighthouse and text describing various products like Smörgåsbordet, Anjovis, Kaviar, Rök Lax, Hummerpastej, Rökta Sardin, Rök Makrill, Rök Sill, and Rekommenderas!

AKROSTIKONET: Skarlakansfeber: spira, Kain, alun, regal, lady, arter, kratat, atom, nabo, sadel, fink, Enar, Baku, Eros, rakat.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Idem. Svammel! Till exempel denna strof:

»Och ännu vi sitta där kvar, fast nere vid stranden står slupen. Vår julle i tanken dock far hän öfver de himmelska djupen mot stjärnan, som blinkande strör sitt guld på de stumrande ångar, som stilla och suckande rör vid själens vibrerande strängar.»

Stjärnguldströdda ångar, som suckande röra vid själens strängar... Ni är nästan lika styf som den store Ofvandahl.

Mariane. Afböjes. Vidolf. Ha ej plats. Moll. Berättelsen antages. K. 1872. Vi kunna i. n. ej magasinera mera poesi.

Vae victis. Hell den segrande! C. Den mindre skissen »Vintern» är ofullständig, i det hvarannan manuskriptsida saknas. Vi afvaktar det felande.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»Hösten 1902» 3,20 pr gång. »T.H.», Nässjö. Mimimipriset för alla annonser är 1,60, hvarför ni torde insända rest.

»Irma», Eskilstuna p. r. Annonser kostar 2,60 pr gång. Rest. torde insändas.

Vid större herrgård i södra eller mellersta Sverige där tillfälle gifves att blifva in-försatt uti alla till ett hushålls skötande förefallande göromål, såsom: bakning, syltning, inläggning af grönsaker m. m., önskar 18-års flicka helinackordering från början af september innevarande. Svar adr. t. »18 år» p. r., Fjäl.

Ung flicka önskar inackordering i Norrland i bildad, treflig familj, där ungdom finnes. Svar till »Eda», Iduns exp.

På det natursköna Vingsö kunna 2 à 3 damer få inackordering för 45 à 50 kr. i månaden. Adr. majorskan C. Bergenstråle.

Lungskiktig, 35-årig dam, önskar inackordering under sommarmånaderna i godt och trefligt hem på landet, skogrik och vacker trakt, hög luft, god och närande kost. Bästa referenser önskas. Svar med prisuppgift till »M.S.», p. r. Göteborg.

Konfirmationsundervisning och god inackordering vid Saltsjön. Svar till »Juli-Aug.», Dalarö p. r.

Dresden: Güntzplatz 2.

Pensionat Frau A. Winckler u. Töchter Gebildetes norddeutsches Heim für junge Damen. Beste Empfehlungen in Deutschland u. Schweden. Prospecte.

Jämtlandsluft.

Inackorderingar mottagas äfven nu å Köfra pensionat. Platsen högt belägen. Storsjön strax intill i öster, milslånga barrskogar och höga berg i norr och väster. Tillfälle till bad, bergvandringar och utflykter till fjäll och fåbodur. Inga lungsjuka mottagas. Närmare gen. fru Anna Backman, Köfra.

Mot fritt vivre, eller om så erfordras mot betalning, önskar bildad, musikalsk flicka komma till ett större hem (prästärd eller landegendom) för att deltaga i alla inom ett hus förekommande göromål. Svar till »Villig och anspråkslös» Iduns exp., Stockholm.

I södra Dalarna i högt och naturskönt beläget hem, 7 km. från Hagge station, emottagas helinackorderingar på längre eller kortare tid. Tillgång på bad, jakt, fiske m. m. Underr. Rådsmansgatan 84. C. Boström.

Önskar för mig och mina två barn, 5 och 7 år, pension på landet, i södra Sverige. Tid 7 juli till 7 aug. Svar till Frau Siemens Berlin, Wilmersdorf, Uhlandstr. 62.

Deutsche Pension f. j. Damen.

M. Claudi, Celle (Hannover). Aufnahme jeder Zeit. P:ma Ref. Prospecte auf Anfrage.

Pellerin's Margarin
är bäst!

Moderna Sommar-Sidentyger

direkt från fabriken franko och tullfritt till hemmet.

från 70 öre pr meter, äfvenså sidentyger af alla slag till brud-, sällskaps- & promenadoiletter i största urval försända

E. Spinner & C:ie, Zürich

(f. d. J. Zürrer's sidentfabriker, grundl. 1825).

Sparkasseräkning

4 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken

1 Drottninggatan 1
Mynttorget 4 Drottninggatan 102
Hornsgatan 52.

Lagermans

GELÉ-PULVER,

»Tomten»

tillverkas med den yttersta omsorg, under strängaste kontroll och af de bästa beståndsdelar och fruktoljor.
Det dessertgelé som fås af dessa pulver är mycket delikat och lätt tillagadt, kan därför med fullt förtroende prövas af hvarje husmoder. Se till att Ni får af Tomten's, som är det enda svenska och fullt tillförlitliga. Säljes hos alla välförsedda herrar specialister.

Billbergs Pianofabriks,

Kongl. Hofleverantör, Göteborg,

senast i Gelle 1901 med Gulmedalj prishelöna FLYGLAR och PIANINOS säljas till fabrikspris på fördelaktiga villkor under verklig garanti.

OBS! Respektabla ombud antagas.

Sanitas antiseptiska Dambinda, ideal

är öfverträffad, Berömd af tusende kvinnor, läkare och gynekologer

I tvänne storlekar 26 och 30 ctm. långa. 1:50 för 10 st. Görde därtill 70 öre, 50 st. (årsbehov) med gördel 7:50.

A. B. SANITAS, Stockholm.

BRA! BILLIGT!

Promenaddräkter (Jaquett och Kjol efter beställning af utm. goda varma tyger från 35 kr. i ett för allt.

FRU ÖRNS ATELIER, 19 Tunnelgatan.

Obs! Bal- och Supédräkter. Välkänd, eleg. stil.

Toiletpapper,

af bästa kvalitet, sändes mot efterkräp i paket å 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från Bäckhammars Nya Aktiebolag, adr. Värml. Björneborg.

Af alla Munvatten är

S:t Erik's

Extra koncentrerade

ASEPTOL

det starkaste Antisepticum; med angenäm, kylande smak.

Pris 2 Kr. fl. Begär alltid

Extra koncentrerad Aseptol.

S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

Capsuloids

Capsuloids

Capsuloids

den angenämaste form af hastigt blodbildande järnmedicin (omsorgsfullt preparerade af friskt oxblod) och i förhållande till resultatet också den allra billigaste formen.

Till Capsuloid Company. Den 2 maj 1902.

För omkring ett år sedan var jag mycket blek, kände mig alltid trött och led rätt mycket af huvudvärk, då jag var stadd i hastig tillväxt. Jag tog då in 5 askar Capsuloids och är nu rödblommig och befinner mig i alla afseenden utmärkt väl.

Astrid Olsen,

41, St. Kongensgade, Köpenhamn.
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik Capsuloid Company, 31 Snow Hill, London.

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36.

Rikstelefon: 1 79, 66 10.

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag

etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

Husmödrar!

Tillse att Ni alltid vid inköp af ättiksprit och ättika erhåller Winborgs, ty då har Ni garanti för att erhålla den yppersta varan.

Winborgs Ättiksprit är kristallklar!
Winborgs Ättiksprit är aromrik!
Winborgs Ättiksprit är den yppersta för inläggning!
Winborgs Ättiksprit på 1 liter flaskor } extrafin och
Winborgs Ättiksprit på 2 do } stark kvalitet.
Winborgs Ättiksprit erhålles öfverallt.

Aktiebolaget TH. WINBORG & C:o,
Kongl. Hofleverantör.

Hernösands Ensk. Bank

Kungsträdgårdsgatan 16.

Sparkasseräkning — Kassafack.

från 15 kronor för år.

Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af Notariatsafdelningen.

WIKLUNDS VELOGIPEDER 1902

Eröfrade på grund af sin öfverlägsna kvalité leveransen till Svenska Armén. 36 in- och utländska fabrikat täffade och prövades under 3 månaders tid.

Mångdubblad tillverkning, — Ytterligare nedsatta priser.

Velocipeddelar, alla slag, tillverkas på beställning.

Velocipedtillbehör i väl sorteradt lager.

Reparationer af alla slags velocipeder.

Aktiebolaget A. Wiklunds Velocipedfabrik,

Utställning & Minutförsäljning: 8 & 9 Norrbro.

Kontor & Fabrik: 24 St. Eriksgatan. Stockholm.

Anna Sandströms Seminarium,

Stockholm, Karlavägen 1 a,

börjar sin hösttermin torsdagen den 11 september kl. 11 f. m. Seminariet är, för dem som önska erhålla betyg, två-årigt. Annena äro: kristendom, pedagogik och metodik i förening med profektioner, svensk och allmän historia, svensk och allmän kyrko-, litteratur- och konsthistoria, geografi med geologi samt växt- och djurbiologi, modersmålet, franska, engelska och tyska språken samt fysiologi och hälsolära. Vidsträckt valfrihet. Såsom elever mottagas utom lärarinneelever äfven sådana unga kvinnor, som önska fortsätta sina studier i ett eller annat ämne.

Skriftliga förfrågningar och anmälningar torde adresseras

Fröken M. Sundbärg, Kammakaregatan 43, Stockholm.

Nya Hushållsskolan,

Västra Trädgårdsgatan 19, Stockholm,

hvilken började sin verksamhet år 1881, afser att meddela bildade flickor undervisning och öfning i enklare och finare matlagning, bakning, syltning och inläggning af grönsaker, finstrykning samt öfriga inom ett hushåll förekommande göromål, för att sålunda sätta dem i stånd att på ett praktiskt sätt förestå egna elier andras hem. Teoretisk undervisning: en kortare kurs i Födoämneslära och Hälsovårdslära.

Skolan har varit besökt af ett tusen femhundra femtioen (1,551) elever.

Hvarje kurs omfattar 4 1/2 månader. Elever mottagas äfven på kortare tid.

Ny kurs börjar den 1 nästkommande augusti.

Prospekt och vidare upplysningar meddelas af

Fröken Hedda Cronius,
Föreståndarinna.

Fru Stina Rodenstams

Slöjd- och Hushållsskola,
Hudiksvall.

Om skolan se Idun 20 juli 1901 och N. P. Ödman i Vårt Land 14 dec. 1901.

Smaka aldrig kaffe

som är oblandadt, ty det kan vara ett ett gift, utan se alltid till att Ni får Edert kaffe blandadt med Stockholms Kaffe-Aktiebolags berömda Intubikaffe (märkt Arla), som af de mest framstående professorer och läkare intygas att göra kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt förhindra kaffeförgiftning.

Paketer å 25 och 10 öre i alla speci- och diverseaffärer. Obs. att firmans namn, Stockholms Kaffe-Aktiebolag, samt ordet Arla i rött är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta och garanterade att innehålla den bästa kaffetillsättning.

Metallfabriksaktiebolaget

C. C. SPORRONG & C:o

23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM

Utför: förgyllning, försilfring, förnickling samt renovering af antika och moderna metallarbeten.

Höjstedt & C:o

32 Regeringsgatan 32

— Stockholm —

Specialitet:

Bordeaux- & Bourgojne-viner.

Illga priser.

KNEIPPBADEN

Vattenbad m. m. Elek. ljusb. Hedufsb. (fr. 100°C.). Sandbad.

Lars Monténs

Neutrala Kärntvål till yllevätt och Oleintvål till linnlevätt användes lämpligast sålunda:

1/2 kg tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid yllevätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader.

Finnes hos de flesta specialhandlare samt i mina butiker.
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Gulmedalj i Stockholm 1897.

Bankaktiebolaget

Stockholm—Öfre Norrland,
6 Drottninggatan 6.

Hushållsräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Sydsvenska

Kredit-Aktie-Bolaget,

Stockholm, 17 Fredsgatan 17.
Afdelningskontor Götg. 31.

(Fonder kr. 6,765,000.)

Deposition 4 %
Kapitalräkning 4 %
Sparkasseräkning 4 %
Upp- & Afskrifning 2 %
Kassafack å 15, 20 och 25 kr.
Subskriptionslistor å hemsparbössor å bankens kontor.

Göteborgs Enskilda Bank

Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 proc.

Inteckningsbolaget.

Högsta depositionsränta..... 4 %

Kapitalräkningsränta 4 %

Sparkasseränta (vid afdelningskontoret) 4 %

Pallas Hotell

37 Klarabergsgatan 37

Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41.

Rekommenderar 30 väl möblerade rum, elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter. Betjening möter vid alla tillfällen.

Knut Fagerström

HYGIENISKA BARNSKODON.

Största lager på platsen af hygieniska barnskor, egen tillverkning.

OBS! Använd endast skodon af naturlig form för Edra barn, på det att icke deras fötter under uppväxttiden må bli förstörda.

5 Biblioteksgatan 5.

A. T. 117 63. F. FRYKLUND. A. T. 117 63.

Mörsils Sanatorium

i Mörsil, Jämtland.

Öppet hela året om.

Specialkurort för bröstsjuka. Ren, stärkande fjälluft.

Elektrisk belysning under inledning. Förstklassig restauration.

Intendent och ägare: Dr T. Horney.

Närmare genom prospekt från kamrerarekontoret.

Post- & Telegrafadress: Sanatoriet.